...червона ...ину. Хай легіт ...збудить ваші душі. Приймаіть наші щирі та сердечні слова. Ідіть за прикладом ваших товаришів фермерів, котрі вже з гуртувались в ряди нашої партії. Хай у вас буде одна гадка — одна ідея — заборотись в армія капіталізму, заборати собі кращу долю.

Д. Якимів.

LADYWOOD, MAN.

На днях засновано новий відділ Ф. У. С. Д. в Лейдівуд. На мітінг, який відбув ся в хаті т. Галайна, прибули тт. Голубович і Якимів.

Перший забрав слово т. Голубович, котрий говорив про ново позасновувані відділи і їх ціль. Тов. Якимів знова говорив через пять годин, представляючи наше положене, нужду і як її позбути ся. По закінченю засновано відділ Ф. У. С. Д. під назвою ім. Мир. Січинського. Вибрано слідуючих урядників: В. Парій орг., П. Козяр секр., А. Гринюк касієр, І. Задорожний заст. орг., Ю. Яреський заст. секр. і А. Онищук заст. касієра.

Член.

WALKLEYBERGH, MAN.

Як по всіх інших кольоніях пробуджують ся брати фермери „з блаженного" сну, так і в нас на малій забутій кольонії, коло Іст Селкірк розпочалось нове житє. День 10. цьвітня, буде довгопамятним для нашої кольонії, позаяк на тім дні у нас настав великий зворот. З Виннінегу загостив до нас тов. Якимів, урядив мітінг, виясняв нам чого домагають ся соціал-демократи, як рівнож обговорив некучі справи, через які фермер поносить страти в нинішнім капіталістичнім ладі. Товариші фермери були дуже раді, що тов. Якимів не пожалував своїх грудий, щоб їм справу докладно виясняти. По увінченю мітінгу засновано відділ Ф. У. С. Д. ім. Мир. Січинського, до якого приступило 18 членів. Замітне є те, що між вписавшими ся членами є кілька женщин. Вибрано слідуючих урядників: В. Новосад організатор, Яцько Малій секретар, Д. Войтко заст. секр. А. Новосад другий секр. Андрій Думич касієр, Гриць Калинюк заст. орг.

Члени зложили $7.60, які призначили на чартер, легітимаційні книжочки і газету „Робочий Народ".

В. Новосад орг.
Яцько Малій секр.

УВАГА!

В виду бажань многих жертводавців на фонд оборони Мир. Січинського, котрі хочуть знати цілу суму приходів і розходів від початку заснованя сього фонду по нинішний день, то [illegible]

Цілий прихід	$ 1832·74
Цілий розхід	$ 878·89
Остаєсь в касі	$ 953·85

Імена жертводавців, приславших свої жертви в марті і цьвітни с. р. будуть надруковані в короткім часі.

„Рада Сімох" Т-ва. ім. Мир. Січинського просить всіх Товаришів й колекторів в Канаді і Злуч. Держав котрі дістали колекторські листи на фонд оборони М. Січинського, прислати свої справоздання в найскорішім часі на адрес „Робочого Народа" фінансовому секретарови Тов. ім. Мир. Січинського.

Евген Володів,
фінанс. секр.

НА ШЕЙРИ

„Р. Н." зложили:

Libau, Man.

Ілія Запоточний	$ 2·00
Ілія Залуцький	2·00

Walkleybergh, Man.

Антін Малій	$ 10·00
Микола Малій	10·00

НАША ЦИВІЛІЗАЦІЯ.

Типовим представителем нашої цивілізації є машина. Льокомотиви і кораблі, які відграють так важну ролю в житю нинішнього суспільства, є тільки машинами. Майже всі продукти, яких уживаємо щоденно, дістали ся нам тільки завдяки машин: або вироблено їх при помочі машин, або принесли їх машини до нас. Машини конечні. Соціалізм отже вдужає до того, щоб ті машини не належали тільки до горстки капіталістів, а щоб перейшли на власність народа.

Свій до свого!

Дорогі краяни! Маю честь повідомити, що я отворив КРАВЕЦЬКУ РОБІТНЮ на 425 Alfred Ave. Winnipeg, Man.

Приймаю замовленя на нові убраня, а також чищу і направляю старі.

Довголітна практика в першорядних варстатах в Европі і Америці є порукою, що моя робота вдоволить кождого.

Замовленя виконую по самій приступній ціні.

Прийдіть на повисшу адресу, а переконаєте ся. З поважанєм

М. ГУБИЦЬКИЙ.

Стінний папір!

ЗНИЖКА ЦІНИ!
АРТИСТИЧНИЙ СТІННИЙ ПАПІР! В ЗОРИ з 1912.

Маємо добір найбільшої величини. Ціни наших товарів підпадають на щоденну випродаж.

1754 Роль. — Стінний папір для галь, і ідальнь в трох кольорах: синім, зеленім і золотім. Вигляд шовковий. Звичайна ціна 60¢ — в цьвітни 40¢.

1372 Роль. Стінний папір для сьвітлиць, ідальнь, гостинниць і галь в кольорах: синім, зеленім і золотім, вигляду шовкового — дуже артистичний. Звичайна ціна 40¢ — в цьвітни 25¢.

2290 Роль. Стінний папір для забавових кімнат, на обвідку і стелю в комплетнім доборі. Звичайна ціна 25¢ — в цьвітни 12½¢.

4000 Роль. Стінний папір до сьвітлиць, ідалень, кухонь, галь і спальнь в комплетнім доборі. Звичайна ціна 12½¢ — в цьвітни 6¢.

5000 Роль. Звичайна ціна 7¢ — в цьвітни 3½¢.

L. A. GAUTHIER
839 Main St. (проти Grand Opera)

РОБІТНИКИ! ШУФЛЯРІ!

Єднайте ся для оборони своїх інтересів і для забезпеченя своєї будучности в „федеральну робітничу юнію ч. 13" в Виннінегу. Місячна вкладка лише 25¢. Мітінги відбувають ся що другої пятниці в соціалістичній галі. Секретар M. Sich, 710 Redwood Ave.

„ВПЕРЕД"

Часопис для працюючого народу, орган української соціал-демократичної партії, виходить що тижня у Львові, під редакцією тт. В. Левинського і П. Буцманюка, бувш. ред. „Землі і Волі".

Ціна передплати для Америки виносить 2 доляри, піврічно 1 доляр.

Кождий передплатник дістане даром РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР на 1912 рік.

Число на оказ висилають ся даром.

Письма і гроші висилати на таку адресу:

„Вперед", Львів, Баторого 6, Lemberg, Austria.

„БОРБА"

український соціалістичний робітничий орган, виходить у Черніівцях (Буковина) два рази на місяць.

Адреса: „БОРБА" Черніівці (Буковина) вул. Моцарта ч. 10. Austria.

САМІ НАЙЛУЧШІ

годинники в Західній Канаді можна дістати тільки в найбільшім склепі.

D. Sadomsky & Son
427 Rosser Ave. Brandon, Man.

Руперуємо також годинники. За наш товар і роботу гарантуємо письменно.

Замовлення висилаємо одразу, лише дістаємо від ціни.

За роботу нашу гарантуємо.

„ГАЙДАМАКИ"

орган укр. поступової робітничої організації „Гайдамаки" Коштує лише: $1.50 на рік

„HAYDAMAKA"
839 E. 11th St.
New York, N. Y.

Соціалістичний провідник

Люди, котрі інтересують ся соціалістичним рухом і хотіли-б дістати про него близші інформації, або котрі хотіли-б вступити до партії, повинні вдавати ся на нижче подані адреси.

Так само всі соціалістичні комітети і відділи повинні містити в сьій колюмні свої оголошення і нальне вважати на те, аби повідомити редакцію „Робочого Народа" про кожду зміну урядників чи адресу.

¶Організаційний комітет Канадійської Соціал-Демократичної партії. Секретар R. A. Rigg, 465 Carlaw Ave. Winnipeg, Man.

¶Генеральний Екзекутивний Комітет Канадійської Соціалістичної Федерації. Секретар H. Martin, 61 Weber St East, Berlin, Ont.

¶Національний секретар Соціалістичної Партії у Злучених Державах John M. Work, 205 W. Washington St. Chicago, Ill.

¶Секретар Української Соціал-Демократичної Партії в Галичині і Буковині, В. Левинський, ул. Супінського, ч. 21. Львів, Galicia, Austria.

¶Центральний Комітет Федерації Українських Соціал-Демократів в Канаді. Секретар Мир. Стечишин, P. O. Box 3542, Sta. B. Winnipeg, Man.

СЕКРЕТАРІ ВІДДІЛІВ Ф. У. С. Д.:

BRANDON, MAN. M. OSKAR, 1031 — 6th Street.
CALGARY, ALTA. K. SYTNYK Box 570.
COLEMAN, ALTA. F. BARON, Box 79.
CRANBROOK, B. C., I. GALDZINSKY, Box 583.
DIAMOND CITY, ALTA. W. TKACHUK, Box 17.
EAST SELKIRK, MAN. ALEX WYROZUB.
FERNIE, B. C. P. WASYLIW, Box 573.
GONOR, MAN. W. BURBELA, LOCKPORT, P. O.
HOSMER, B. C. S. LESKIW, Box 30.
LIBAU, MAN. M. BUN
LILLE, ALTA. M. KOSTYNIUK, Box 45.
MONTREAL, QUE. A. DMYTRYSHYN, 474 HARBOR ST.
OTTAWA, ONT. P. JAKUBOWSKY, 260 ROCHESTER ST.
POPLAR PARK, MAN. F. SEMENIUK.
ST. CLEMES, MAN. JOHN NEBOZENKO, P. O. GONOR.
TORONTO, Я. ПАЛІЙЧУК, 1½ 1-2 WILLIAM ST.
TRANSCONA, MAN. N. WORONCHAK, Box 101.
VANCOUVER, B. C. W. BAZIUK, Box 482.
WINNIPEG, MAN. S. CHOMYSHYN, 868 STELLA AVE.

ПОТРЕБА 20 соціялістичних агентів. Товар ... доляри денно. Англійської мови не вимагаєть ся. Пишіть по безплатні інформації:

AKNOL REMEDY CO. Dep. C.
330 E. 15th St. New York, N. Y.

Небувала новість
НОВИЙ РУСЬКИЙ АРТИСТИЧНИЙ ФОТОГРАФІЧНИЙ ЗАКЛАД
Д. КОТЛЯРЕНКА і А. ОРЛОВА

тільки в протягу тижня від 30 марта до 7. цьвітня буде фотографувати майже за дармо $1.50 за довон кабінетових портретів.

625 Selkirk Ave. Winnipeg

ЩОСЬ ДОБРОГО ДЛЯ ВАС САМИХ.

Маючи малі експенси, ми можемо завсігди продавати таньше чем великі стори. Проте не йдіть до великих сторів, йдіть до нас, а защадите грошей.

Маємо порядний запас клейнотів, годинників, ланцушків і всякі музичні інструменти такі як скрипки, гармонії, мандоліни, гітари і всякі струни.

Також направляємо зиґарки і гварантуємо на три роки, а направляємо по найтаньших цінах.

NORTH END MUSIC & JEVELLERY STORE.
845 Main St. Winnipeg, Man.

Пошукуване агентів!

За кілька годин легкого заняття вечерами може кождий і всюда заробити 10 до 15 долярів тижнево.

Виріжте се оголошене і пришліть, залучуючи за 2 центи марку на відповідь, а я подам всякі інформації.

Оголошене моє правдиве.

Dr. JOHN CHMIELNICKI, CH.
Dept. R. Somerville, Mass. U. S.

КРАЄВИЙ ЛІКАР
Dr. G. KALICHMAK

спеціяліст венеричних хороб, як інфекція і т. ін., внутрішних, хірургічних і жіночих. Мешкає і ординує:

463 Selkirk Ave.
Телефон: Ст. Джонс 1772.

McCALLUM & CO.

Заходіть в потребі до першорядного в Північнім Виннінеґу

ГРЕБІНИКА,

котрий ручить за добру услугу.

809 Main St. Winnipeg
Телефон 34, John's 1912.

DR. T. G. MOXNES
ДЕНТИСТ.
620½ Main St. Winnipeg.
Двері з Loggan Ave.
Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.

Dr. E. R. GRIEVESON
M. A. OXON,
M. B. Ch. B. Edenburgh
медицини, хірургії і акушерства.
Практикував у Англії
Говорить ся по руськи.
Офісові години від 9-11; 1-3; 6-8
586 SELKIRK AVE. близ McGregor St. Телефон Мейн 2881

ПОТРІБНЄ ЛЮДИЙ.

Ми платимо $20 тижнево агентам котрі продають наші залоті, срібні, ніклеві годинники і ланцушки приятелям і другим на місячні сплати по $1 і $2 місячно. Ми потребуємо подорожуючих агентів, котрі ходилиб з міста до міста, а також агентів локальних в тих містах до виплачувати. Агентам, що працюють через цілий час для нас платимо $20 тижнево, а $8 таким, що продають тільки вечером по своій роботі. Зголошуватись можуть тільки чесні і тверезі мущини. Напишіть нам ся тепер вакампата.

North American Sales Co.
Box 984, Dept 185
NEW YORK.

ПРИЩІ, ВУГРИ, КОРОСТА,

плями а також всякого рода виквіти на лици і тілі зникають раз на все від пастилков „AKNOL"; є то внутрішне средство, очищуюче кров зовсім в дуже короткім часі, а до відома всі оприщеня та н'огидження тіла походять з нечистоти крови. Не треба порівнувати наших пастильок з мастями, котрі лише хвилево помічні. Пастильки „AKNOL" увільнять Вас від поганих прищів, корости і інших плям на ціле житє. Тисячі подяк — тисячі похвальних листів, тисячі вдоволених поступерів можемо представити кождої хвилі. Але не потребуєте; о добрі пастилків „AKNOL" переконайте ся самі. Звернемо гроші ще до цента, коли Вам не поможе. Докучливо ходити з оприщеним та н'огидженим лицем. Пошо бути посьміховиськом! Пришліть $1.50 а ми сейчас вишлемо Вам сто пастильок „AKNOL", ни раз тільки, віль ко Вам потреба на очищене Вашої крови. Не відкладайте сего на завтра. Вложіть сейчас $1.50 в коверту і вишліть реджістровано на адрес:

AKNOL REMEDY" CO., DEP. C.
330 E. 15th Street,
New York, N. Y.

Добру платню дістануть мущини тоді як учать ся голярського ремесла. Комплетний курс тепер лише $10.00. Лише кілька тижнів потрібно на вивченє. Поглядачний попит за голярами. Зголосіть ся і дістаньте безплатний каталог, в нім побачите наших 32 філії.

MOLER BARBER COLLEGE
Pacific Ave. & King St. Winnipeg.
один блок на захід з Мейн Стріт.

Робітники всіх країв єднайте ся!

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD - THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 84. ОРҐАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ. REGULAR NUMBER 84.

РІК IV. Ч. 17. СЕРЕДА, 1. МАЯ, 1912. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, MAY 1. 1912. No. 17 VOL. IV

MANOSHAK COLLECTION Newspapers & Periodicals

ТАРНАВСЬКИЙ І НУДА НЕВИННІ

Фотографії і правдиві назвиска ДОЗОРЦІВ увільнивших Січинського будуть подані в однім з найближчих чисел „Р. Н." Мітінг для пошани ГЕРОЇВ ДОЗОРЦІВ відбудеть ся у Вінніпегу правдоподібно 19 мая.

Ті руські кольонії в Канаді і Штейтах, котріб хотіли почути з уст самих СВОБОДАРІВ СІЧИНСЬКОГО про його утечу і повитати сих СЛАВНИХ ГОСТЕЙ НАШИХ, зволять зголоситись на адресу „Р. Н."

Про утечу Січинського з Діброви дивись на 4 стор.

Всіх наших передплатників, які залягають з передплатою, просимо як найскорше вирівнати сей довг, бо в противнім разі будемо змушені здержати дальшу висилку нашої часописи.

Дирекція „Р. Н."

З сим числом „Робочого Народа" розсилаємо до всіх передплатників вадрукований листу до збирання перед плати на „Робочий Народ".

Рівнож просимо звернути увагу на „контест", уміщений в сім числі на 7-мій сторінці, який проголошений на три місяці.

Се число „Робочого Народа" виходить в збільшенім обємі як число 1-го мая. Шановні читачі зволять нам простити, що за минувший тиждень не дістали нашої часописи.

ВИДАВНИЧА СПІЛКА „РОБОЧОГО НАРОДА"

Від Дирекції.

Сим подаєть ся до відомости шейровців Спілки „Робочого Народа", що сими днями Спілка буде урядово зіинкорпорована.

З причини інкорпорації будуть надруковані нові шери, тому Дирекція просить абсолютно усіх шеровців прислати свої адреси, аби вона могла розіслати шери їхнім властителям.

Разом з тим пригадує, що нові шейри дістануть лише ті, що виповнили їх вартість себто $10.

Тіж, що вложили неповну суму, меньшу як $10, ті зволять безпроволочно повідомити Дирекцію, чи хочуть вони бути шеровцями нашої Спілки, чи ні? Коли хочуть — то можуть повідомити Дирекцію в як довгім часі виповнять свою залеглість?

Тим-же, що заявлять свою неохоту бути членами Спілки (після ухвали загальних зборів) буде, післано книжок на суму вложених грошей, або після бажаня, ті гроші порахують ся яко передплата на Р. Н.

Тим, що до двох місяців від сего числа не подадуть своєї заяви, ті перестануть рахуватись за шеровців, а їхні шейри будуть перевелені на власність Федерації Укр. Сон. Демократів.

Також Дирекція вважає на часі повідомити членів Спілки, що нею робить ся заходи так, щоб він почав виходити на 8ох сторінках, а головну свою увагу звертає Дирекція на друкарню. Побільшено число робітників, докупопуєть ся тої машинерії, що бракло і всіх сил докладають ся, аби друкарня давала зиск. Велику увагу звернемо на видавництво книжок.

І коли, невдовзі Дирекції вдасть ся доконати усі розпочаті нею реформи, то вона певна що слідуючих загальних зборів члени будуть цілковито вдоволені.

Дирекція.

НИНІ Я НЕ ПРАЦЮЮ, БО 1-го МАЯ є ВСЕСЬВІТНЕ СЬВЯТО ПРАЦЮЮЧОГО ЛЮДУ.

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ!

Наближаєсь день нашого сьвята, ясний і сонячний день першого мая. В сей день робітники цілого сьвіта по братському простягають один до другого руки, а богатирі збирають усі свої сили, аби зіпсути робітникам їхне сьвято, а де вдасть ся — то й налякати їх.

Хоч одного дня в році ми мусимо жити. Хоч один раз ми повинні скинути з себе ярмо покірливого раба і заявити сьвітови, що ми відчуваємо наше рабство, що воно навісне для нас, і що ми усі сило неможимі у боротьбі за вивол...

Що нам ті сьвята установлені церквою і державою? В них нема нам радости, хіба лиш спочинок, який дають робучій худобі, щоб вона не подохла від безперестанної роботи. Але в нас є своє сьвято. І жадна сила не перешкодить нам того дня сотворити нашу волю.

23-ній раз нещасні і угнічені цілого сьвіта в сей день гордо підведуть голову і сьміло заявлять свої жадання лучшої долі.

Інтернаціональний соціалістичний конгрес у Парижі в липни 1889 року вибрав перший день мая, днем сьвята праці і рік в рік лунають по всій землі великі слова: — Хай живе 8 годинний день праці! Геть з війною! Геть з військом! Хай живе щирість і братерство робітників!

Наше сьвято — червоне сьвято! Барву крови має наш червоний прапор, крови робітників розлитої в боротьбі за кавалок хліба, в боротьбі за кращу долю. Того дня червона мара ходить по палатах богатирів і злість і жах родить ся в них. Ви ситі і вдоволені, що захопили в свої цінкі посурі щедроти і добра матері-землі, ви, що перерobили вільну людину в нужного невільника, ви, що калічите нашу душу і тіло, ви, що розливаєте море нашої крови і безчестите наших дочок, будете ви прокляті в сей день!

Ви були-б раді примусити нас працювати на вас по 20 годин на добу! Ні! Нам досить 8 годин праці.

Ви не вагаєтесь розливати море крови працюючих задля збільшеня свого добра. Ми не будемо воювати за вас. Геть з війною! Се наше гасло у відповідь на ваше бажане розятрити національну ворожнечу.

Ви відбираєте у батьків і жінок синів і чоловіків і засилаєте їх в кошари, щоб залякати і одурманити їх задля спільної оборони вашого добра. Робітникам непотрібна армія, непотрібно братовбійство. Скасоване постійного війська і узброєне народа — ось наш поклик.

Не словами та криками бореть ся робітник за своє право. Єднанем і впертою працею ломить він одну по другій фортеці капіталу і встановляє на руїнах свій червоний прапор. Не словами та криками, а твердою волею та невпинною боротьбою.

Ви богатирі і щасливі, уже чуєте нашу силу і боїтесь нас. Ви мститесь на нас за свій жах і безголовє, коли після нашої волі спиняють ся машини, мовчать фабричні свиставки і робучі руки є згорнені на грудях. Ви проганяєте нас з роботи за сьвяткованє 1-го мая. Хай! Робітники звикли до втрат, але навчились і перемогам.

Ви забороняєте нам згромаджуватись і робити наші сьвяточні походи. Ви не стримуєтесь перед розстрілянем непокірливих. Робіть так дальше! Кінець ваш вже близько. Ви вже підлестесь! У Відни і Берліні, по всіх ваших столицях наші брати сьміло і незаборонно проголошують свої сьвяточні промови і червоні хоругов гордо повіває піл ласкавим маєвим вітром, тихо пропливаючи попа ваших палат в руках робітника-борця.

Робочий український народе! Хай і нам закиненим до Канади буде сьвятий сей день. Не йдіть 1-го мая до роботи, робіть мітінги і виходіть на вулиці з червоними прапорами, з тими ознаками наших домагань, кріваво? боротьби і грядучої перемоги! Покажіть тим дукачам, що ви прокинулись і стаєте до боротьби, бо за свою людську честь і права! Покажіть вашим визискувачам, що ви розумієте, як богато ви зробили для Канади! Що тільки ви і ви побудували усі канадійські желізниці, що богато ваших кісток положено, богато житя пропало по фабриках ради слави і гонору капіталу.

Покажіть, що ви знаєте свою вартість і примусите себе поважати. Покажіть, що не вони, а ви гадзи Канади, що і ви вважаєте себе членами славетної родини пролетаріяту, що і ви сьвяткуєте всесьвітнє сьвято робітників.

Капіталісти не мають для нас іншого імени — лише „робуча худоба". Так покажімо злодіям, що та сьвята худоба прокинулась і не забаром вони будуть потрепати.

Ви на фармах й по фабриках, на полі і в норах підземних, памятайте, що 1-го мая по цілій Канаді одноденний страйк!

Вважайте, аби ного з вас не зламано скебом.

Арсеній Уральський.

ALLOWAY & CHAMPION, BANKERS

(Алловей і Чемпіон, Банкирі).

667 Main Street, Winnipeg, Man.

Люди, котрі хочуть спровадити своїх свояків або приятелів з Краю, повинні тепер закупити у нас для них шіфкарти і забезпечити для них скору їзду.

На весні дуже богато людий їде до Канади, котрі не мають шіфкарти, і мусять чекати довгий час на місце.

Ми посилаємо гроші до Краю, так що не беруть нічого в Краю за виміне. Також міняємо тутешні гроші на краєві.

Ми також продаємо білети на желізницю Grand Trunk Pacific.

Продаємо канадійські і краєві марки.

Наш офіс отворений від 9. до 6. щодня, а в суботу від 9. рано до 9. вечер.

C.GENIK, УПРАВИТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.

Інтернаціонал.

Вже в початках девятнайцятого століття,проявляють ся.в Европі рухи міжнародного характеру. Не-були се рухи класові, немали своїх тріваких підвалин, міжнародний їх характер зводив ся тільки до акції револьційно політичної. Розходило ся іменно о повалене нинучого тоді в цілій Европі деспотизму. В міжчасі революційної заверюхи в 1848 році зазначили ся оно ту і там участию революціонерів ріжних народностий на поодиноких полях борби а також маніфестаціями. Потім перейшли ся они в окремі боротьби народів даної держави з правительствами — причім слідував їх розділ. І так, революційне міщаньство діставши в свої руки частину власти і привілєїв, стало підпорою правительств. — Мужицтво остало пасивним або як в деяких краях діставши увільнене від підданьства стало ся чинником, котрого деспотичне правительство могло ужити до борби з революцією.

Погром революції відбив ся в першій мірі на пролетаріяті; лишив ся він в давній капіталістичній і деспотичній неволі. Робітничі домагання поперті наймогутнішим революційним вибухом в 1848 році в топлено в крови робітників. Запанувала реакція і нужда.

Не дивно проте,що проголошений Марксом і Енгельсом перед вибухом революції робітничий програм закінчений окличним зазивом: „Пролетарі всіх країв єднайте ся" не міг видати зараз овочів.

Скорий розвій західно-европейського промислу около 1860 р. поліпшує положене робітника, рани революції і застою зачинають гоїти ся — думка визволу з угніту починає на ново опановувати верстви пролетаріяту.

Потішаючі вісти о визволі Італійців з під утиску Австрії і деспотичних королників, — домашня війна в Америці і знесене невільництва — врешті революційні відрухи деяких угнетених народів вехідної Европи скріпляє духа і ось повстає ядро орґанізації повставшого пролетаріяту: „Міжнародне робітниче Стоваришене".

Засновано його на робітничім мітінґу в Лондоні 1864 р. на котрім порушено потребу плянового співділаня робітничих орґанізацій. Оно стануло відразу на ґрунті клясової боротьби і конечности міжнародної кляси — в боротьбі з спільним ворогом капіталізмом.

Робітнича кляса має всюди одну ціль і борбу о визвіл з пут капіталістичної неволі. в тимсамим о знесене устрою опертого на сучаснім панованю кляси. Робітнича кляса не боре ся о привілеї для себе, а голосить рівні права всім, в користованю ся плодами спільної праці. Клясове пановане буржуазії полягаюче на приватній власности средеть продукції, позбавляє працюючі маси права участи в користуваню ся плодами їхньої-ж таки праці. Засуджує їх на нужду. Положивши печать капіталізму на державу, держить буржуазія народні маси в неволі і в утиску.

В сї інтересі лежить темнота народних мас.

Державна політика буржуазії не є інтересом пролетаріяту, навпаки кождий політичний виступ держави противить ся жизненним інтерессам робітництва. Пролєтаріят мусить проте змагати до здобутя впливу в правлінню.

Зведене плянової борби з буржуазією, є постепенне зменьшуване сї привілеїв, — се конечні средства визволяючого ся люду.

Щоби борба була успішною, вона мусить обняти всі поневолені народи, пролєтаріят всіх країв. Тими [illegible] мале робітниче стоваришене борбу [illegible] му [illegible].

[illegible] 1866 р. відбув ся [illegible] перший міжнародний [illegible]

Піднято ту конечність впровадження 8 годинного дня праці,заборони нічної праці і праці женщин в шкідливих для здоровля галузях промислу. Порушено ту, також, до сьогодня еще важну справу, обнижуване робочої платні,спроваджуванем з заграниці несьвідомих робітників на страйколомів [скебів] оперту на дійсних потребах робітничої класи. — Молода орґанізація почала розвивати ся успішно. Та вмить стала вона небезпечною для „порядку" буржуазних держав; особливо тоді, коли вона почала пятнувати їхню грабіжну політику. Горячий протест піднесла вона проти французько-німецької війни; братерський привіт переслала людови Парижа, котрий в 1871 році знищив раз на завсїгди цісарство в Франції.

На кождому зі з'їздів розширяєть ся проґрам інтернаціонала і стає він щораз виразнійшим. Цїли боротьби стають яснійшими, — сама-ж боротьба приносить щораз більше средств до зменьшеня утиску.

І так з'їзд в Люзані порушує справу сталого війська. Висказує ся за знесенем сталої армії, яка є тягарем народів а підпорою вищеку і капіталістичних правительств. Дальший з'їзд узасаднює конечність знесеня приватної власности на землю і передане єї на власність цілого люду. Слідуючий пятнує війну, як кроваву політику буржуазії, змагаючу до поневолени народів.

Взиває навіть міжнародний пролетаріят до страйку, в разі вибуху війни. На переді діячів інтернаціонала являєть ся Карл Маркс. Він був його душею. Погляди його оперті на глубокім розуміню і знаню суспільної господарки ставали важними вказівками руху. Вскорі однак виринає розкол. Російський революціоніст, приклонник анархізму Бакунін,був тим, хто його викликав. Він говорив про те, що непотрібно власти і суспільної орґанізації, тоб-то держави. — По його думці — пролетаріят не повинен змагати до заволодовання власти, тільки за помочию збройної революції знищати теперішний устрій — а потім якось воно буде.

Погляди ті опирали ся на нерозумінню причин злого устрою і основ робітничого руху. Суспільний устрій є надто зложеною машиною, щоби можна було повалити його за одним замахом. Можна тільки постепенно відбирати йому можність вищеку.

Нараз погляди Бакуніна не богато найшли приклонників; на пятім з'їзді в 1871 році ухвалено резолюцію, що пролєтаріят мусить запевнити собі вплив на правлінє, борючи ся о право висилання своїх представителів до всіх законодатних тіл в державі, щоби сим робом мати більшу можність постепенного зменьшування привілеїв буржуазії. Народ переведе державну охорону праці, податкові полекші, знесене армії і т. д. врешті повільне удержавнене всіх галузий промислу.

Анархістичні погляди Бакуніна і внутрішні нетерпимости зростали. Осідок стоваришеня перенесено в 1876 р. до Ню Йорку а потім і розвязано його. Не мало причинило ся до сього переслідування зі сторони правительств. По думці бо Маркса, „всі сили старого суспільства: папа і цар, деспотичні міністри, міщанські радикали і російські шпіони" взяли ся за руки до борби з тим грізним для них опиром нового ладу.

Розбило ся „стоваришене" — не згинула однак ідея борби з капіталом і ідея братерства праці. Вплотила ся вона в робітничі рухи країв, під її гаслами почали відроджувати ся поодинокі союзи, аж перетворили ся в сучасні великанські соціялістичні партії. В 1889 році відбуває ся знова конґрес робітників в Парижі,— в 1890 році відбуває ся „перегляд боєвих сил" борючого ся европейського і американського пролетаріяту — маєве робітниче сьвято.

Від тої пори з кождим роком множать ся з'їзди і конґреси. Заводові союзи опрацьовують спільні форми борби з поодинокими капіталістами, а партії з капіталістичними правительствами. Солідарність народів є вже явним ділом, В часі страйків, каси помочи помагають робітникам без ріжниці народностий. — в хвилях розгнїданя ся буржуазійних шовіністів народи поставою своєю примушують до вдержаня спокою, до пошановання прав вольности — свободи.

Робітничий інтернаціонал має вже поза собою довгу історію побід, має також відрадну надію, що віднесе остаточну побіду: повалить весь капіталістичний устрій, усуне кривди і темноту, построїт нове, на співділаню всіх а не на привілеях і боротьбі кляс основане суспільство.

Гаслом до бою є проголошений вже давним інтернаціолом клич: „Пролетарі всіх країв єднайте ся!"

Поль' Лафарґ.

Права конини і права людини.

Капіталістична цивілізація проголосила для наємного робітника метафізичні права людини, але се лише тому, аби ще більше і кріпше прикувати його до його економічного ярма.

„Робимо тебе вільним", — голосять робітникови права людини, — вільним заробляти на нужденний прожиток і збогачувати свого працьодавця, щоб він став міліонером, вільним продавати свою волю за кусник хліба. Він замкне тебе на десять або дванайцять годин у своїй робітни і не випустить тебе, аж поки ти не змучиш ся до шпіку своїх костий, поки не остане ся в тебе лише на стільки сили, щоб ти міг проковтнути кріпку якої юшки та попасти у глубокий сон. Та одно маєш ти право, якого не можеш продати, право — платити податки!"

Прикрі можуть бути поступи та цивілізація для робочого люду, але для звірят, що дурні двоножники називають їх „низшими", мають вона просто материньску щирість.

Головно полюбила цивілізація конячу расу. Переходити довжезний спис усіх її ласк для коний, була-б за велика задача; тож я вичислю лише кілька тих ласк, загально звісних, в надії що пробуджу і запалю в робітників, задеревілих в своїй нужді, пристрасне бажане подібних ласк і прав.

Коні поділені на різко відокремлені кляси. Коняча аристократія вживає стілько тиранської самоволі, що коли-б та худоба в людськім виді, що служить їй за джокеїв, учителів, послугачів і ґрумів, не була морально упавша до сего степеня, що навіть не відчуває свого пониженя, то без сумніву сейчас збунтувала-б ся проти своїх панів і володітелів, яких патирає, чистить і чеше, яким робить ліжка і звід яких виносить відходи, а в подяку дістає укушеня і копаня.

Аристократичні коні, як капіталісти, не працюють, а коли брикають по полі, глядять з погордою на двоногих звірят, що орють і сіють, косять і згортають на сіножатях, аби придбати для них вівса, конюшини, люцерни та інших сочистих ростин.

Сї чотироножні любимці цивілізації мають такий великий соціяльний вплив, що навіть їх товариші по привілеях, капіталісти, піддають ся їх волі; найважнїйші із них приходять з хорошими дамами на чай до стайні та віддихують острими запахами їх твердих та мокрих відходів. Колиж виступають публично, то десятки, двайцятки тисячів людий, мущин і женщин, давлять ся верствами на не вигідних сидженях,на пекучім сонці, аби чудувати ся із їх чудово-вироблених форм та штук в біганю та скаканю. Для них не істнують жадні суспільні достойники, перед якими голосителі прав людини кланяють ся з почестию. В Шантіллі недавно один з суперників о головну нагороду конїув бельгійського короля,бо не сподобав ся йому вигляд його голови. І його королівське величество — любитель коний — пробурмотів перепрошене та відступив ся на бік.

Се ще щастє, що сї коні, що можуть певнїйше доводити своє походжене, чим Орлеани, Габсбурґи і Гогенцолерни, не зіпсували ся своїм високим суспільним становищем. А то коли-б вони збили собі в голову суперничити з капіталістами в естетичних претенсіях, безчесних роскошах і звироднїлім смаку та ще схотіли носити коронкові убрання й діяманти і пити шампани та шато-марґо, то ще чорнїйша нужда та ще тяжша праця припала-б клясі наємних робітників.

А вже потрійно щасливий пролетаріят, що сї конячі аристократи не жадають ся людським мясом, як старі бенгальські тигри, що тягають ся довкола індійських сіл та ловлять жінок і дітий. Коли-б, на нещастє, коні їли людське мясо, то капіталісти, що не можуть їм нїчого відмовити, побудували-б різниці на робітників, аби було де вирізувати та вудити хлопячі крижі, жіночі шинки та приготовляти із дівочого мяса печеню на заспокоєне людоїдського смаку коний.

Пролетарські коні, не так добре вношені, мусять працювати на мірку вівса, але й робочим коням признає капіталістична кляса, з поваги для аристократів конячого роду, права далеко певнійші і дійснїйші, чим "права людини" для робітника.

Коні мають найперше з прав, право істнованя, а робітники сего права не мають.

Лоша, ще навіть перед уродженем, ще в утробі загодка, починає уживати права істнованя; кобилу скоро лише зайде в тяж, увільняють від всякої роботи і посилають в поле, аби виносила нове єство в спокою і вигоді;відтак вона остає коло лошати,аби давати йому ссати та научити його, як вибирати смачні трави на сіножати, і по сіножати бігає і скаче те лоша, поки не виросте.

Моралїсти і політики, проповідуючі „права людини", думають, що се було би щось страшного, як би дати такі самі права робітникам; я викликав бурю в парламенті, коли зажадав, аби жінки два місяці перед і два місяці після родин, мали право і средства бути вільними від фабричної роботи. Моє внесене перевернуло етику цивілізації і струсло капіталістичним ладом. І чиж справді се не страшне домаганє — жадати, щоб діти мали такі права як лошата?!

Пролетарська дитина заледви зможе дріботати на своїх маленьких пальчиках, а вже засуджена до тяжкої праці в тюрмі капіталізму; тимчасом лошата свобідно розвивають ся під вільним небом, а коли молодого коня заставляють до праці, то добре дивлять ся, чи він вже доріс і уформував ся та ще й працю

стопенують відповідно до його сили.

Отсе дбаліеть над кіньми сї сторони капіталістів тягне ся через ціле житє конини. Пригадую собі благородно обурене буржуазної преси, коли викрило ся, що омнібусова компанія вживала мху і гарбарських відпадків в стайнях замісць соломи; подумайте собі, що коні мали таке вбоге леговище! Милосердні душі з буржуазії мають в кождій капіталістичній країні поорґанізовані товариства для охорони звірят, немов на доказ що в порівнаню з кіньми байдужна їм доля малих жертв промислу. Шопенгавер, буржуазний філософ грубого філістерського еґоїзму, не міг слухати удару батога, бо серце йому від того рвало ся.

Згадана немилосердна омнібусова компанія вимагає від своїх коний лише пять до сім годин роботи денно, але своїми робітниками робить 14 до 16 годин денно. Вона має сїножать, на якій коні можуть приходити до себе після умучени або недуги. Отже і вона видає більше на розвеселене чотироножних, чим на заплату для двоножних. Робітника, коли асекурують на старість, то відтягають що дня частину його платні, але жаден законодавець, жаден фанатичний оборонець „прав людини" не подумав про те, аби відтягати з щоденної пожави коня дещо для того, щоб забезпечити йому спокійну старість.

Прав конини ніхто не проголошував, се „неписані права", як називав Сократ права, котрі совість диктує людям.

І кінь доказує свою мудрість тим, що вдоволяє ся своїми правами, не думає домагати ся прав горожанина; він зміркував, що був би такий дурень як робітник, як би покинув свою мішанину сочевиці за метафізичний бенкет зложений з прав на революцію, рівність і свободу і всі подібні дурниці такі вжиточні для пролєтаріяту, як деревляна нога, або око зі шкла.

Цивілізація, така сердешна для конячої раси, не показала ся рівнодушною і для інших звірят. Вівці проводжують свої дні в блаженнім, безконечнім безділлю; в стайнях живлять ся ячменем, люцерною та іншими ростинами, управлюваними робітниками; вівчарі водять їх пасти ся на пишні пасовища, а коли сонце висушить долини, ведуть їх між нїжні трави гір.

Церква, що палила своїх еретиків і нині не може віджалувати, що вже не має спромоги смажити живцем людий, представляє нам Ісуса в виді ласкавого вівчаря, що несе на плечах умучене ягня.

Що правда любов до барана та вівці по докладнім розслїдженю показуєся нїчим іншим, як любовію овечого мяса та котлєтів, так само як „права людини" не є нїчим іншим, як правом на неволенє робітника. Наша єзуїтська цивілізація завсїгди прибирає капіталістичну експльоатацію в хороші прінціпи, а буржуазний еґоїзм в благородні клячі: Всеж таки вівці буржуї бодай награвдає та годує до дня вбиття, підчас коли робітника ще розгорячілого від роботи в фабриці і похиленого від праці при машині шле на різню (чи там на війну) до Тонкіну або Мадаґаскару.

Робітники всіх фахів, [illegible] аби витворити для себе убожество а для капіталістів богацтва, вставайте, вставайте! Коли блазні з парляменту будуть розмальовувати перед вами „права людини", ви сьміло домагайте ся для себе, для своїх жінок і своїх дітий прав конини!"

Переклав Р. Рабів.

ВСТАВАЙТЕ.

Північ вже минула, півні заспівали,
Співають, віщують, нам сьвіт ізвіщають....
Вставайте живенько до праці ходімо,
Вставайте скорійше вже сьвіт наступає.
Гень на небосклоні зоря засіяла;
Предвісниця сонця, предвісниця сьвіту....
Годі вже вам спати робітники кволі,
Злиднями прибиті, горя й нужди діти!...
Дивіть ся: на всході небо червоніє
Як гарно... дивіть ся червоніє-сяє...
Гей нуж-бо півмеї вставайте вже днїє,
Будіть ся, вставайте! Пора — вже сьвітає....

Н. Сай.

М. Волонтьор.

Китайска република.

(Спеціяльна статя до „Робочого Народа").

(Кінець).

Інші пункти соціялістичного проґраму списаного в недавній відозві, випущеній у Шангаю — ось які: 1. боротьба за встановлене републики; 2. скасоване всіляких расових привілеїв і відзначень; 3. охорона свободи особи; 4. скасоване всіляких податків крім податку на землю; 5. зменьшене військових видатків; 6. скасоване всіляких титулів і родових прав; 7. оборона інтересів пролетаріяту — робітниче право.

Звичайно, маючі класи відносять ся з відразою до соціялістів. У Амої провінціональне зібране, яке майже усе складалось з великих обшарників-дідичів, поклало — визнавати соціялістів лихою сектою для держави і заборонити їм вступ до провінції.

Замітну ролю відіграли військові елементи в китайськім революційнім русї. Треба знати, що революційний рух насамперед вибух між зорґанізованим по европейському військом, у пільній армії. Як відомо китайське військо складаєть ся з пільної (постійної) армії і з провінційних військ. Сї провінційні війська мають бути в короткі поксасовані, згідно з виробленим пляном військової реформи, і заміщені постійним військом.

На папері постійна (польна) китайська армія складаєть ся з 240,815 чоловіка, не рахуючи 160,000 провінційного війська. Таким робом передолнем революції військова сила Серединної імперії рахувалась на 400,000 чоловіка. Але в дійсности у Китаю є тепер небільш як 180,000 жовнірів амуніцтрованих по европейському, із 162 батеріями гірської і польної артилерії, по 6 армат у кождій батерії. Отся то, обучена по европейському армія і виявляла нераз в протязї останніх літ свій дух незадоволеня, і кождий раз задля погашеня бунту в тім чи іншім полку польній армії, посилалось провінційне військо.

Вірність провінційного війська тронови толкуєть ся тим, що воно набране виключно з старих жовнірів давнїшної китайської армії, людий 35 — 45 літ віку. Здебільшого сї люди дуже темні, загорілі курці опіюм, зіпсуті до шпіку своїх кісток касарнявим житєм. В той час польна армія, складаєть ся з молодих Китайців. Її гетьман ґенерал Лі, ставши проводарем революційного війська, дістав освіту у Японії і має репутацію одного з найкращих вихованців китайської армії.

Жовніри польної армії відбувають свою службу в тих місцевостях, де їх набрано і відчувають свою спілку з околичною людностию; навпаки, провінційне військо в малими випадками рекрутуєть ся з жовнірів даної провінції. Але треба зазначити, що за останній час невдоволене потроха почало просякати і усе провінційне військо, котре є остання підвалина старого устрою. Та всеж таки република є загрожена з боку сего війська.

Щоб зрозуміти той дивоглядний успіх, з яким революційний рух обхопив за останніх пару літ не тільки цивільне населене, але і армію, богато з европейських публіцистів вказують на ролю „потайних товариств" у Китаю, мов би вони з давних давен мали великий вплив і завжди — сотки і сотки тисяч, ба навіть трохи не міліони партійних членів.

Китайські „потайні товариства" заледво відгравали значнїйшу ролю в житю своєї країни, як подібні-ж товариства в Европі — „Wehrgerichte", „Tugendbund" в Німеччині, „Карбонарії" в Італії, „Народна воля" „Соціял-Демократична Партія" з її безліку потайними комітетами у Росії і т. і

„Підчас суспільного занепаду сї товариства відгравали незначну ролю, підчас же піднесеня і зaостреня боротьби з деспотичним режімом їхня роля відносно збільшувалась.

Починаєть ся нова доба в історії Китаю. Богато грізних привидів підводить ся уже тепер перед змученою, але відродженою, країною, що готуєть ся скинути, нарешті з своїх рамен ярмо татарського деспотизму.

Але старий Китай володіє талісманом, котрий може поможе країні побороти усі ворожі напасти. Визвольничий рух, пробуджене самосьвідомости народніх мас не загрожує Китаю тою хитрою боротьбою, яка в протязї богатьох десятиліть знесилює Австрію і ставить тепер відроджену Туреччину над краєм погибелі.

Китайци не загрожує у себе в хатї мара національної війни, яка кидає одну частину населеня на другу і закриваючи клясовість, робить разом з тим країну офірою чигаючих на здобич хижаків. Усе 450 міліонове населене Китаю, з вьімком жмені Манджурів, є національно суцільне.

Тимто і стоїть Китай зі своїми 450 міліонами вище понад 150 міліоновою Росією, де жиє стільки ріжноманітних національностий з їхніми столітями сформованими всілякими безглуздними національними і расовими забобонами і взаїмними антипатіями, котрі може знищити тільки соціялістичний порядок. І ще й в іншім перевисшують Китайці Росіян. Як зазначив Максим Горький у своїм славнім „листі до монархіста", відзначаючи рисе московського народа і московської інтелїґенції, — се сектанський дух. Горький порівнює релїґійні секти, витворені московськими хлопами, з орґанізаціями російських політичних партій і бачить там і тут той самий дух; за діло беруть ся люди з запалом, навіть фанатично, але незабаром прочахають, розсипають ся на маленькі секточки і ґрупочки, змагаючись один з другим не за суть діла, а більше за слова.

В сих словах Горького глибока правда.

Руському революціонерови кождий товариш інакше думаючий хочби про яку небудь дрібницю, котра не має нічого спільного з сучасними [illegible] житейськими завданями, — нині є ідейний противник, котрий назавтра вже вважаєть ся за лютого ворога.

Особиста знакомість з Китайцями, знайомство з їхньою історії переконали мене,що Китаєць в [illegible] працьовитість Росіянинови і усе більше-меньше уважні обсерватори (приглядачі) підкреслюють сю рису Китайців. Навіть такий письменник, як Джон Родс, котрий невірить в успіх китайського революційного руху завдяки скрайній темноті людности, всеж підкреслює, що коли революційний рух просякне у армію, то становище династії стане непевне, беручи на увагу дух солідарности(одности) котрим так відзначають ся Китайці. І цілий ряд інших обсерваторів уже зазначив, що коли соціялістичні ідеї почнуть просякати в робітничі маси Китаю, то не буде в сьвіті більш орґанізованого і страшного для капіталістів колективістичного руху, як китайський власне завдяки здібности і хисту Китайців єднатись і одностійно боротись. Врешті се толкуєть ся економічними обставинами, тим що нові ідеї занесені з Европи під впливом торговельних зносин і т. п., почали просякати до країни, коли ще не повалились підвалини старого житя, коли ще жила старосьвіцька психольоґія, що зросла на ґрунті первісних економічних відносин.

Як відомо, у Китаю і досї нема каст, а є тільки професії: учені (урядники), хлїборби, ремісники, купці. Нахил до громадяньства — головна риса Китайців. Уже Реклю у своїй славній ґеоґрафії зазначив, що ніде не помічаєть ся такого хисту до солідарних єднань, як у Китаю. Події недавних часів, бойкот американських, японських, німецьких товарів, дивно солідарні страйки, нарешті увесь революційний рух 1910 і 1911 р. потверджує ту характеристику, що дав Реклю.

А треба памятати,що Китай перетерпів ся послідне десятиліте більш страшні репресії ніж ті, що пережила Росія в р.р. 1905 - 1910, одначе жадна сила не змогла зломити невинного руху народніх батальонів ідучих до штурму старого ладу, ніщо не змогло погасити віри в близьку перемогу тої справи, за яку уже згинуло стільки борців.

Китайська революція відкидає той погляд, котрий висловлював ся на сторінках російської і европейської преси, буцім величінь країни, велике число населеня перешкоджає перемозі революції, однодумним виступом людности супроти гнетучого усю націю режиму. Китай — се величезна країна зложена з 23 провінцій,з ріжноманітними кліматичними відділами, котра забирає простору більше ніж ціла Европа, з населенєм складаючим ⅓ людности усеї земної кулі — є живий і яскравий відклик супроти того погляду.

Старий Китай умер; йому на відміну іде новий Китай, і незабаром міжнародна армія пролетаріяту наповнить ся живими і новими реґіментами жовтих товаришів, котрі в надзвичайній силі збільшать міць „Інтернаціонала".

Скоре переформоване Китаю в сучасну европейську державу, переформоване, котре є неминучим наслідком перемоги революційного руху, буде мати величезний вплив на долю европейського капіталізму. Розвиткови сего капіталізму дасть є і могутній поштовх наперед, завдяки відчиненя для европейської індустрії великанського ринку.

Треба зазначити, що поверхня Китаю забирає 10 міліонів квадратових кільометрів, що сей необмежений простір перетинає лише 11.500 кільометрів желізничого шляху, і що на те, щоб здійснити плян желізних доріг, котрий кладуть перед собою китайські реформатори, треба буде побудувати першого десятиліття з 200 тисяч клм. желізної дороги. Звичайно власними силами Китай не здійснить свого пляну навіть через 50 літ, а тим часом умови міжнародного житя не дозволяють чекати і стояти на однім місці. Скільки тисячів тонів шин, скілько ваґонів, паровозів (льокомотив) будуть примушені Китайці закупити за кордоном? Які добрі концесії дістануть Европейці на побудоване телефонів, телеграфічних ліній, електричних трамваїв, добрих доріг і т. п. на тій безкрайній імперії. Коли навіть невелика Туреччина від часу здетронованя Абдула Гаміда встигла зробити величезні замовлення европейській індустрії ;щож дасть сїй індустрії Китай, що підводить ся до нового житя. Скільки канонів треба буде для його нової армії, скільки торпедовців, кружляків і дреднавтів для його фльоти? Одним словом европейській індустрії відчинить ся такий величезний ринок, якого ще вона не мала до тепер. За теж коли не в далекій будучности ввесь Китай від своїх надморських провінцій до границь Тибету і Монголії завдяки европейським міліонам і американським міліярдам переробиться на капіталістичну країну, коли в якім небудь Калґані, Ichengton і т. д. повстануть, як ми се бачимо тепер уже у Hanyong, Changhai і Toutchoou, великі центри металевої, текстильної і и. індустрій, коли жовта република, котра вже тепер експортує з славних сталевих фабрик у Гонконґ свою сталь до Японії і Америки — виступить на міжнародний ринок і почне заповнювати Льондон, Берлін, Петербург, Ню-Йорк фабрикатами китайського виробу, тоді, нарешті, сучасний устрій, що родить собі ворогів зі сво-

РОБОЧИЙ НАРОД

орґан української соціял-демократії в Канаді.
Виходить що тиждня.
в Виннінеґу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
РЕДАКТОР ІВ. НАВІЗОВСЬКИЙ.
Секретар М. Попович.
Передплата виносить $2.00 на рік, за границю так само.

"ROBOTCHYJ NAROD"
(THE WORKING PEOPLE).
THE OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
(Affiliated with the S. D. Party of Canada).
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published weekly by
THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
M. POPOVICH, SECRETARY.
J. NAWIZOWSKY, EDITOR.
Subscription $2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can.

го власного нутра, дійшовши нарешті до свого льогічного кінця економічної еволюції, скатають ся від підвалин до вершка і повалять ся під ударами зединеного пролетаріята. Тоді власне, кажучи словами Маркса: „Вибє остатня година капіталістичному устроєви".

Переклав П. Крат.

Досить терпіти.

Досить крови та сліз, досить дзвону ланців,
Годі мовчки терпіти, конати!
Геть катюг — людоїдів, кровавих царів!
Гей, підводь ся робітнику — брате!
Наша сила вже міцно зросла —
Тісно, їй но за троном сидіти,
У терпінні до краю дійшла —
Не бажає в цім бруді гнити!
Гей кінчайтеж братове! Кінчайте борці!
Хай покотять ся в прірву тирани,
Хоч здобудем собі з кольочок ми вінці
Так затеж і неволі не стане.

П. Крат.

ВЕЛИКА ҐРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ.
Маємо на складі ковбаси, виробльовані на старокраєвий лад, також сальцесони, шинки, всякого рода мяса і ріжні віктуали по низькій ціні.
На замовлене висилаємо на контрі [провінцію], як також даємо штуринам по складовій ціні. Говоримо по руски.
J. BROUNSTEIN
148 Higgins Ave.
Winnipeg, Man.

ПІД РОЗВАҐУ УСІМ ВІДДІЛАМ Ф. У. С. Д. ЗАХІДНОЇ КАНАДИ.

Мабуть всі секретарі відділів читали в однім з попередних чисел „Р.Н.", що ми завязали в Келґарі орґанізаційний комітет, який має на ціли удержати сталого орґанізатора для Західної Канади. На жаль до сеї пори зголосились тільки два відділи а то Кронбрук і Літ. В виду сего, що сї три відділи не є в силі удержати орґанізатори, злаготе визиваємо еще раз всі західні відділи Ф. У. С. Д., щоби рішучо заявили своє становище: чи нам треба орґанізатора, чи ні — найдальше до 20 мая на адресу:

N. Panteluk
Box 576
Calgary, Alta.

Пригадуєсь всім членам Ф. У. С. Д. резолюцію віннінеґського відділу, яка була поміщена в 13 ч. „Р. Н." в справі заробітку дня 30. цьвітня, щоб старали ся як найточнійше провести її в ужите.

НОВИНКИ.

¶Так званий „ упадок " соціялістів в Мілвокі, показав ся дійсною побідою соціялістичної партії. Робітники побачили, що републіканн і демократи є злодійською бандою які старають ся обікрасти робітників. Отже тепер чимраз збільшують ся ради соціялістичні. Особливу увагу звернули товариші в Мілвокі на орґанізацію поміж женщинами. В послідних виборах показалось, що женщини потрафлять ліпше аґітувати чим мущини. Вибрано комітет з 85 женщин, якого цілею з розпочати на широку скалю аґітацію поміж женщинами.

¶Власти канадийські подали до відома своїх інспекторів іміґраційних, що можуть пускати до Канади без жадання $25.00 на оказ, як було до тепер, але тільки тих, котрі знають ся на роботі доріг желізничих. В сей спосіб хоче правительство надбати компаніям як найбільше робітників до роботи на дорогах, які розпічнуть ся з весною.

¶Поарештовані анґлійські суфражистки піднали між собою „голодівку". Одна з значнійших суфражистка др. Еде, оповідає, що з 28ох засуджених на визначну кару, 25 стримало ся від їди і доперва коли зі всіх наверх дали ся чути стогни гинучих з голоду, власти визначні переляками ся і стали уживати примусового кормлення, однак таки чотирох найбільше упертих мусіли випустити на волю.

¶Як подає статистика, то в Анґлії за 1911 р. видано на напої алькоголічні тільки 810 міліонів долярів. Причиною збільшення ся пияньства, після гадки товариства тверезости, було довге горяче літо. Найбільше випито пива.

¶Після справоздання стейтського секретаря Ловницького, в самім місті Нюйорку є 86.880 автомобілів. Властителі тих автомобілів заплатили в тім році самим тільки шоферам (драйверам) 70·010 долярів. —

¶Сенат Злучених Держав ухвалив „білі" внесений Dallingham-ом після якого тепер будуть впускані в Злучені Держави тільки ті іміґранти, що вміють читати і писати. Виняток становлять тільки перестуиці релігійні.

¶Др. Іван Керепов в Петербурзі поклав умираючого чоловіка на вагу і зауважив, що по смерти чоловік сей стратив 30 ґрамів ваги. Комічно висказують ся, що душа людська важить 30 ґрамів.—

¶Як дуже розвинене виборче перекупство в Злучених Державах переконує нас те, що Рузвелт видав тільки на один стейт но-Йорський 59.125 долярів на виборчу кампанію.

¶Кольосальний зріст соціялістичної партії в послідних роках, будить великий страх поміж капіталістами. На річнім згромадженю National Association of Cotton Manufactures в Бостоні, президент тої орґанізації Френк Гобе сказав: „Нема нічого дивного, що люди починають уважати теперішний устрій за злий. Для мене річ ясна, що в наслідок пропаґанди сучасної системи мусить зростати ідея партії соціялістичної".

¶В Японії удосконалено телефон без дроту так, що можна розмавляти на віддалене 20 миль розріжняючи докладно голоси осіб.

¶Як ходить чутка, то підчас потапаючого Тайтеніка на віддаль 5 миль плив корабель Mont Temple, який дістав телеґраму жадаючу ратунку, знолував її байдужно і поплив дальше. Одначе капітан Мор заперечує сему, кажучи, що він був в критичну хвилю о 50 миль віддалений від Тайтеніка. Канадийські власти розпічнуть тепер слідство в сій справі, бо корабель сей належить до порту Сейнт Джонс.

¶Німецький канцлер є тепер в клопоті. Предложив він в парляменті внесок, аби побільшити сили воєнні. Всі партії крім соціялістичної годять ся з сим внеском. Щоб побільшити армію, треба наложити більші податки чому соціялісти абсолютно противлять ся і склякають по цілій Німеччині віча, аби нарід протестував против таких внесків. Ціле правительство лютить ся до посліднього, не могучи дати собі ради з соціялістами.

¶Японське правительство змінило нагло свій фронт загалом соціялістів. Оно переконало ся, що чим більше соціялізм нищено, тим він ліпше розвивав ся.

Як утік Січинський з Діброви?

Оповідання двох дозорців, які його освободили.
(Передрук та перерібка правно застерігає ся).

— Два дозорці, які визволили Мирослава, будуть скоро у Вас в Виннінеґу — так були повідомлена „Рада Сімох" листом з Галичини.

Нарешті, они приїхали. — Боячесь зради, не знаючи, що на вільній канадийській земли їм Австрія нічого не вдіє — они несьміливо стали перед нами. Молоді типові Галичане, не старші трийцяти літ. Дійсні сини народа, з рук котрих вишк польська гєната дістала такий тяжкий поличник — они в своїй чесноті навіть не уявляли собі усеї величі зробленого ними діла.

Уже той факт, що они визволили Січинського потягав усе наше серце до них.

„Жаден більшої любви не має як той кто душу свою покладає за друзї свої" — говорить євангеліє.

Січинський герой, бо душу свою положив він „за друзї свої" — за галицький люд.

Найменьші герої стояли перед нами. Їм загрожували літа тяжкої вязниці, їхнім родинам переслідуванє зі сторони пануючої галицької банди опричників — але любов правди взяла гору над усім. Розуміючи, що й они сини того ж угнетеного народа, за який встав Січинський, мають обовязки супроти того народа — они вважали просто своїм національним обовязком визволити Січинського. І они сповнили сей обовязок. Ті „прокляті вроки", що тяжіли над Україною счезають — наша земля починає знов родити героїв!

— „В Австрії повінчить ся революцією" — сказав т. Х. Се сказав син народа; своїми словами потверджує ті наші пророкованя революції в Галичині, них так старанно скривають перед сьвітом, одні боячесь австрійської кари, другі — за власну шкіру потерпаючи.

Січинський се перша передова хмаринка перед хуртовиною. За ним пішли Х. і Z., а там з-за Карпатських гір уже підводить ся чорна туча. — Тепер в Галичині тихо як перед хуртовиною; але ось вдарять громи, блисне блискавка і розтрощить золоту корону галицької аристократії. І повстане наш люд і вічеть ся останній бій за волю і житє!

Коли они скінчали своє оповіданє, тоді ми доперва зрозуміли, яких дорогих гостий прислала нам наша дорога, галицька земля. Нехай же усї переслухають того оповідання, нехай оно стане потіхою старим а наукою молодим.

* * *

— Прошу вас. товариші почав т. Х.: Січинський вартував в нашім кримінал більше, чим половина всїх звичайних вязнів... Але давайте почну з початку:

Будучи на державній службі в станиславівській вязниці, я чув про Січинського....

Знав я і про те, що його мають перевезти до нашої тюрми. Одного разу, коли стояв на варті коло брами, двох чужих дозорців з наїженими баґнетами привели до нас молодого хлопця, закованого в кайдани. Пройшли коло мене за ґрату і там його розкували. Хлопець весело усьміхнув ся.... Я зрозумів, що се Січинський і зі мною щось таке стало ся, що я трохи не зомлів. Відбираючи Січинського від чужих дозорців, визначні урядники дуже над ним збиткували ся: штурхали і ображали словами. Січинський був блідий і тільки усьміхав ся.

Коли я зійшов з варти, спитав мене дозорець стоячий на варті при передній ґраті, чи бачив я Січинського?

О, так! я його бачив. І в сю хвилю зродила ся у мене думка: визволити Мирослава!

Визволити!... Шалена думка. Випустити вязня з за шістьох брам!... Здавало ся скорійше сонце зійде з заходу чим се станеся. Треба знати „Діброву", якою велися галицький уряд, треба знати її обстанови, треба знати як там кожда щілина варґуєть ся, як від семої години вечером, до пятої рано тихо немов у домовині, навіть вартові ходять в сукняних папучах, щоб мож було чути кождий шелест, треба знати добре устроєні визначні входи і виходи, щоби представити собі трудність а прямо неможливість утечі із сього „дому зла".

Але сила солому ломить. Розчинились і мури „Діброва".

Січинського приміщено в келїї на трітім поверсї. З початку пробував він там самий; пізнїйше дали йому товариша. Ходив він працювати до столярні.

— Я держав службу якраз в тім самім крилї, де сидїв Січинський. Ми скоро познайомились. Я старав ся щоби йому нічого не забракло. Хоч уряд хотів тримати його на собачім харчі, та даремні всї його прашеи і зусиля. Він завсїгди мав що їсти і випити стільки, кілько міг я йому кинути до келїї в момент, як отверав я двері. Я почав також помагати йому зноситись з переписовою зі сьвітом. Щоби мене не виловлено, я приходив до него завсїгди раній о кілька мінут перед вілтою. Ми часто розмовляли з собою.

Чому ви дали аж шість стрілів в Потоцького? спитав я раз Мирослава.

Я перший раз в своїм житю стріляв, тому стріляв доти, доки не вистріляв усїх набоїв, відповів він.

Хоч йому було заборонено читати часописи, то проте мав він їх завсїгди. Всякі сьвіжі ґазети, між іншим і „Робочий Народ" я приносив йому реґулярно.

Січинський учив ся анґлійської і французької мови і за час побуту в вязниці він їх вже доволї добре знав.

— На що ви вчите ся сих мов — питаю я його — нащо вам они здадуть ся, коли ви по двайцятьох роках вийдете з вязниці?

— А може они скорійше менї знадоблять ся — відповів він, усьміхаючись.

Дурний уряд, думав я радіючи, не дозваляє читати ґазет, а дозваляє вивчувати чужі мови, які безперечно знадоблять ся Мирославови. І дїйсно. Завдяки знаню тих мов, Січинський пропав без вісти.

Пізнїйше я став призадумувати ся над планом утечі; для того зійшов ся з людьми з комітету для виволу Мир. Січинського.

Визволити Січинського сам оден, я абсолютно не міг. Треба було менї пошукати товариша. Але кого?... Я почав студіювати дозорців. Оден із них, т. Z. сподобав ся менї і я почав зближати ся до нього. Тимчасом — диво дивне — я відкрив, що він також чомусь то студіює мене і досить загадочно відносить ся до мене. Нарешті я довідав ся, що і він тільки й думає про визвіл Мирослава, що і його мозок палить та сама думка що у мене і він також шукає собі товариша до помочи.

Він якраз зближав ся до мене. Ми порозуміли ся, почали снувати плани а там і приготовляти Мирославови утечу.

Першою річию було, приготовити ключі. Зробили ми міру, при помочи мила і дали товаришам з поза тюрми аби приготовили ключі. Ключі зроблено. Та минуло много часу, заки ми обробили їх якраз до міри.

ТОВ. ІВАН КОВАЛЬСЬКИЙ З ІСТ СЕЛКІРК, МАН.

Тов. Іван Ковальський фармер в Іст Селкірк, Ман. найстарший член Федерації У. С. Д.

Родив ся він в 1842 році в селї Білій пов. Чортків. Батько його Тома, був незаможним рільником.

На пятому році житя, відумерли т. І. Ковальському родичі і він перейшов жити до свого вуйка. Вуйко не дуже то пікдував ся своїм сестрінцем; замість дати його в школу, він казав йому пасти свою худобу. Так служив малий сирота Іван чотири роки в свого вуйка. Відтак служив він наймитом в всяких господарів в рідному таки селї.

Тиняючи ся по наймах він, хоч душею рад був, не міг ходити до школи і навчити ся хоч читати і писати. А здібности мав незвичайні до науки. Та щож не всї в судьби щасливі.

При війську не служив, задля невеликого здоровля.

В двайцять пятому році житя оружив ся він з молодою дівчиною Юлією Чех, дуже благородної вдачі. Потім найняв ся на службу при панськім лісї та притім вів свою малу господарку.

Він познакомив ся з радикальною партією і став одним з найгорячійших єї приклонників. Хоч сам неписьменний, він передплачував часописи і купував книжки, які, читали йому другі письменні. Коли сам переслухав, він давав читати другим людям. За його освідомляючу роботу серед селяньства, чимало довело ся йому перетерпіти.

В 1900 р. покинув він гаразди і виїхав з цілою сімєю до Канади. І ту набідував ся він доволї. Перших кілька місяців, працював він в Онтеріо, при будові желїзничої дороги. Відтак приїхав до Виннінеґу де і прожив цілих три роки, працюючи при копаню салерів, та різаню дров. В 1905 р. взяв фарму в Іст Селкірк, Ман. де живе і до нині.

Четвертий рік минає, як тов. Ковальський пізнавши ся з даліними товаришами, які робили заходи до заснованя укр. соціял-демократичної Федерації, став словом і ділом, морально і матеріяльно помагати справі. Він став одним з найдіяльніших членів Федерації не зважаючи на те, що старість підтоптала вже дуже його сили. На численних мітинґах він всюді дав себе пізнати, як гарний бесідник. Завдяки талантови, він укладав гарні вірші, які записувані товаришами були друковані в „Робочім Народі". Словом, з молодечим запалом, він всею душею віддав ся партійній роботі, за що з'єднав він собі признане і пошану, не лише товаришів, але і всїх хто його знає.

— Полюбив я вас товариші, за вашу працю для визволу робочого люду з безодні нинішних злиднів, якому я бажаю віддати останні дні житя мого — говорив тов. Ковальський.

І ми бажаємо йому еще богато здоровля і сил, які повертає він на працю для поневолених братів.

ЄЩЕ ПРО ТАЙТЕНІК.

Ясної, спокійної ночі, коли не хвилював ся темносиній океан, по 2-ох годинах фатального удару об ледову гору, паровець Тайтенік, враз з бувшими на нім людьми, пішов на дно. В той час, як паровець поволи поринав з чердаком у воду, орхестра на нім відґравала чудову мельодію „Осінь". Завмираючі звуки заспокоювали гинучих людий. Потім розляг ся гимн „Близше до тебе боже!"

Тайтенік після розказу Вайт Стар Ко. ішов 20 миль на годину, бо компанія хотіла похвалитись своїм найлїпшим у сьвітї кораблем. В протягу 24 годин паровець сей пробіг 546 миль. На йому була повна тиша. Нараз на капітанськім помості зауважили попереду величезну кригу, що виставала з води тільки на 180 футів в гору. Розляглась команда повернути від криги в ліво, але було вже за пізно і паровець прубав ся з нечердаком і серединою. Так пхнуло кораблем, що більшість пасажирів прокинулась і повиходили на поклад запитатись що стало ся.

Тут експльодували льокомотиви і докінчили погибіль, — паровець був розірваний на двоє.

Комендант Смит відразу дав розказ просити через бездротний телеґраф о міжнародну поміч. Почувши про се паровець Карпатія, повним ходом рушив до потапаючого Тайтеніка. По декількох хвилинах удару, пасажири стали турбувати ся, бо зявилась на нижнім покладі вода. Залога і мущини почали спускати ратункові човни; богато пасажирів убрали на себе колеса до пливаня. Натовп збіг ся коло бортів, щоб встигнути сїсти на один із човнів. Старший офіцир заявив, що буде стріляти до кождого мущини, котрий наважить ся лізти до човна поперед жінок і дітий. На пострах було дано кілька стрілів. Мущини відступились і дали місце проходити жінкам і дітям.

Декілька жінок не хотіли сходити з корабля, бо замірили вмерти з своїми чоловіками.

Наповнені пасажирами човни відходили від Тайтеніка. Тільки три бо'ти, що не встигли відійти від паровця, були захоплені виром і згинули разом з Тайтеніком.

З човнів було видно все, що творилося на кораблі, бо ніч була ясна. Сьвітла на нему не було. Капітан Сміт до послідної хвилини лишив ся на своїм помості. Два рази змивала його хвиля, але він боров ся з нею. Аж за третим разом зістав стручений в море. З човнів чули на кораблі стріли, що один офіцер застрілив двох маринарів а опісля себе. Усї пасажири і залога збились до купи на горішнім покладї і тримались надзвичайно спокійно і тихо. Тільки тоді як зад корабля залив ся водою, розляг ся крик смерти гинучих людий.

ПОЗІР! ВІДДІЛИ Ф. У. С. Д. в Манітобі!

Наколи більшість відділів в Манітобі на се згодить ся, то відбудеть ся в неділю дня 26 мая в Виннінеґу під ч. 213 Jarvis Ave. провінціональна конвенція С. Д. Н. в цілм зорґанізовання провінціонального екзекутивного комітету. Відділи мають прислати одного делеґата за кождих 25 членів або більшу часть того числа. Кошта подорожи делеґатів будуть поплачені із каси Орґанізаційного Комітету.

За Орґ. Комітет
Р. А. Риг, секр.

ПОТРІБНО

вейтра, який знав би вейтерську роботу. Хто з хлопців бажав би дістати се місце, нехай зголосить ся на мою низше подану адресу. Говорю по українськи і по анґлійськи.

J. A. Fundytus
Head Waiter Leland Hotel
William Ave.
коло сіті гол.

ПОШУКУЮ

свого брата Йосифа Демчука із села Бучачок коломийського повіта. Перебував давнійше в Сполучених Державах, в місті Simpson, Pa. Хтоби о нім знав або він сам зволить зголосити ся на адресу:

M. D. Demchuk
Box 284
Corbin, B. C.

Потрібно Робітників.
Ми потребуємо аґентів в ріжних сторонах Сполучених Держав і в Канаді спродавати наші золоті, срібні і ніклеві годинники і ланцюшки ріжного виробу, майнерам, фармерам, фабричним робітникам і др., на дуже легкі сплати $1.00 або $2.00 місячно. Напишіть, яке Ваше становиско і яку получаєте платню. Тільки чесні і тверезі можуть зголошувати ся до нас о заняте.
NORTH AMERICAN SALES CO.
Box 954 Dept 185 New York.

План утечі зібрав нам не день, не тиждень, а кілька місяців. От ми в двох вже все як слід уложили. А ту завтра случить ся яка перешкода, так знова думай, як його найлїпше зробити.

Нарешті ухватились ми одного плану який треба було тільки виконати.

Та з його виконанем не пішло так легко. Січинський мав втечи кілька місяців перед тим, як утік, але все щось ставало на перешкоді. То на сторожі стояли самі дозорці Українці і ми не хотіли їм біди накликати, то знова сторожили такі товірні пси, що треба було їх лякатись — то товариші з поза вязниці не були приготовані, то остаточно, коли все було готове — Мирослав був неприготований. Кілька разів заповідали ми йому утечу і кілька разів його одурили.

А що за муки переживали ми в той час! Змучились і ми, змучив ся і Мирослав. — Ми відчували, що дальше не видержимо в тім страшнім нервнім напруженю, в тій страшній муцї. Чи пан, чи пропав — треба було кінчити.

Утеча могла відбути ся, звичайно лише в ночи. Коритарі, де сидів Січинський по приказам спеціяльно строго стережено. Досить було появити ся коло дверий камні, щоби бути арештованим і дістати пять років тяжкої вязниці.

Та дарма! Прийшов той славетний вечір, девятого падолиста. Ми дуже вчасно поклали ся ніби спати. Мій товариш Z. шепнув менї, що сьогодня він випраже Мирослава в дорогу. По хвилині він встав і як був розібраний, накинувши на себе тільки плащ, він полав ся на коритар, нябоби по природній потребі. Декто з дозорців, які мешкали з нами також в вязничнім будинку (мешкають там нежонаті дозорці, на що для них є призначена кімната), збирав ся в місто. Щоби їх задержати, я став-хоч не силу оповідати якусь казку. Десь по годині т. Z. повернув ся. Січинський вже був на волі!

На другий день о годині пів до осьмої неможливі крики наповнили вязницю. Збіглися усі вовкотруби з Станиславова і Львова. Перетрусили і перешукали усї щілини Діброви, оглядали замки, мури, усї кутики, та і слїду по Мирославови не найшли. В памятку тільки, забрали з його келїї книжки, ґазети і манекіни.

В початках слїдства, на якім оден вязень посьвідчив, що я мав переписку з Мирославом і дав прокураторови подертого мого листа від Мирослава — мене арештовано. Подержали мене кілька тижнів в інквізиції і трохи пострашили. Одначе всї дозорці посьвідчили, що я в той критичний вечер оповідав їм байку і мене увільнено.

В кілька місяців доперва після сего, я подякував їм за службу.

* * *

— Я не був еще визначним сторожем, як Січинського засуджено на двайцять літ тюрми і перевезено до Станиславова відбувати кару. Самий перевіз Січинського до Діброви зродив у мене охоту піти на сю службу, — почав розказувати т. Z.

Я знав справу Січинського дуже добре. Якраз підчас атентату, я служив при війську у Львові і був сьвідком диких оргій сфанатизованої шовінізмом товпи, яка тоді прямо демолювала українські інституції у Львові. Як жовнір, я мусів брати участь в останній параді Потоцькому, коли його похоронювали.

(Дальше буде).

Федерація Українських Соціял-демократів в Канаді.

РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ!

Дня 1-го Мая відбудеть ся

МАЙОВИЙ МІТІНГ

в галі на розі Manitoba & Powers

початок о 8-й годині вечером.

ЗІХОДЬТЕСЬ ЯК ОДИН МУЖ!

Вінніпеґский Відділ.

Листи з Галичини.

Львів, дня 1. VI. 1912.

Знова один яскравий факт, який як не мож краще ілюструє певі традиції національні відносини в галицьких школах!

Ві второк дня 27. марта с. р. позбавив себе житя вистрілом з револьвера кандидат III. року учительської семінарії у Львові, П е т р о Ч о р н і й, бідний селянський син, який удержував ся власними силами й працею та був при тім добрим учеником.

Щож заставило нещасного, наложити на себе руку?

Просто вірити не хоче ся, коли довідуєш ся про причину самовбійства — така вона страшна! Чорній дістав від своїх товаришів до розпродажі ріжні картки з видами, між іншими теж картки з портретом Олени Січинської, матері Мирослава. Не було в тім нічого карігідного, бож ученики Поляки займають ся по школах теж розпродажею всяких патріотичних польських карток і на се не тілько що не стрічає їх ніяка кара з боку учителів, але противно ще й признання й похвала. Та коли довідали ся ученики Поляки про те, що Чорній продає згадані картки, зараз донесли про се польським професорам. Тоді — просто гидота збирає чоловіка, коли довідуєш ся як процвитає в школі шпіцлівське ремесло, тоді один з польських професорів дає ученикови-Полякови гроші аби за них купив у Чорнія кілька карток, між ними й картку з портретом Олени Січинської на те тілько, щоби відтак маючи доказ „злочину“ Чорнія, дати опуст свому шовінізмови і знищити хлопця. Так і стало ся. Ученик Поляк бавить ся в шпіцля, йде і купує картки у Чорнія та заносить їх свому професорови. Професор порушує справу цілу на учительській конференції а вона більшістю голосів поріщає виключити Чорнія з львівського семінаря. Справа йде ще до Краєвої Ради Шкільної. Але та замість злагодити засуд, затверджує його та розширює його на всі школи середні в Галичині, забороняючи виключеному здавати коли небудь в тих закладах навіть приватні іспити.

Се рішене Краєвої Ради Шкільної так вплинуло на Чорнія, що він того самого дня, коли відчитано в усіх клясах семінаря засуд, позбавив себе жита вистрілом з револьвера, на Високім Замку.

Так упала нова жертва сеї україножерчої системи і політики, яка панує від непамятних часів в галицькім шкільництві під покровом польської Ради Шкільної. Кажемо нова жертва. Во скілько-ж то найкращих талантів впищила ся політика з посеред української молодіжи? Скількаж талановитих селянських або робітничих учеників — Українців мусіло попращати ся зі школою раз на завсігди, бо можности покінчити й. позбавили їх власне ті польські педагоги, які своє ремесло вишколу українських учеників управляють тим охотнійше, що се власне в очах україножерчої Ради Шкільної лев найлїпше свідоцтво педагогічних спосібностий даного учителя.

Не диво про те, що смерть Чорнія мусїла глибоко вразити як жертва україножерства в галицьких школах усе галицьке суспільство. Вираз свому огірченю дали ученики українських гімназій, як також укр. гімназії в Коломиї і Перемишлі, котрі в день похорону Чорнія, який відбув ся в четвер (29) при дуже численній участи присутних зробили демонстраційний страйк. Але на тому протесті учеників шкіл середних українське суспільство не може обмежитись.

Коли воно відчуває, що невідрадним національним відносинам в галицьких школах під покровом Краєвої Ради Шкільної треба положити край, то воно мусить підняти енергічно клич національної школи і поділу теперішної Ради Шкільної на польську і українську, і за сей клич підняти завзяту боротьбу і в масах і в репрезентаційних тілах, бо тілько тоді, коли український нарід матиме змогу дбати про свою школу і про виховане своїх власних синів, тільки тоді не мати муть місця такі страшні вчинки, як отсе случив ся свіжо в львівськім учительськім семінарі.

Нарешті покінчений остаточно процес за відомі кроваві події на львівському університеті в дни 1. липня 1910, коли то в мурах сеї „святині науки“ упав бл. п. Адам Коцко з рук польських студентів, так зв. процес 101. Актом цісарського помилування знесено вирок львівського трибуналу і галицького найвисшого касаційного трибуналу, котрий вирок першої інстанції затвердив в повній основі в тім напрямі, що сей акт помилування дарує всім студентам кару й наслідки а тільки виймає з поміж них 5-ох не-студентів, котрим наслідки кари теж дарує а саму кару зменшує їм з місяця на 14 днів арешту. Тільки для пятьох студентів, котрим в процесі виказано яку небудь чинну участь в подіях в липні 1910 р. акт помилування полишає в силі кару тримісячного арешту, дарує їм одначе її наслідки. Акт сей застановляє теж всяке судове доходжене проти дальших 200 студентів які процесом 101 не обняті.

Справедливости галицьких судів в українських справах акт цісарського помилування дає великий удар.

В. Левинський.

В справі петиції.

(на увагу товаришам фармерам виборчого округа Селкірк)

На фармерськім зїзді в Іст Селкірк 16. марта ухвалено було подати петицію посолови з сего округа п. Бредборому з жаданєм проведеня в парламенті певних реформ, якіб дали очевидну полекшу фармерам.

Тепер наспів час до збираня підписів на сю петицію.

Але тому, що пункти петиції одні належать до домініяльного а другі до провінціонального парляменту, тому петиція ся має бути розділена на дві части. Одна до п. Бредбері, а друга до п. Ґрін з Вест Селкірк. Так само має бути додано ще пару нових точок, як. про прогресивно доходовий податок.

Відділи Ф. У. С. Д. в Ґонор ухвалили дня 14. цьвітня, що кождий фармер, котрий хоче полекші в своїм житю, має зложити на петиційну боротьбу 50 центів. Агітаційне Бюро вибрало дістріктовий комітет на округ Селкірк з 5-ох товаришів фармерів: Ол. Косовича, Бурбелу і Цибульського з Ґонор, Івана Ковальського з Іст Селкірк і Е. Голубовича з Лібав.

Усі гроші на петицію а й інші розходи як почтову оплату, папір, організаторів, мають складати на руки товариша Ол. Косовича секр. Тов. ім. Мир. Січинського в Ґонор; гроші мають бути складані в банку в Вест Селкірк на імя двох людий: О. Косовича і І. Цибульського.

Колиб зібрало ся більше як треба, то надвишка сяйде на виборчий і організаційний фонд. Запас як кажуть ні тяжить, ні хліба не просить.

Дістріктовому комітетови буде помагати Організаційне Бюро в Винніпеґу і його організатори. Рівнож Організаційне Бюро бере на себе роботу надрукувати сї петиції і колекторські листи. Зібрані гроші мають бути відіслані на адресу:

Al. Kosowych
P.O. Lower Fort Garry, Man.

По близші інформації треба удавати ся до секретарів Організаційного Бюра тт. М. Губицького і Е. Володіна на адресу „Робочого Народа“.

Товариші Фармери! Коли ви хочете, щоб ви мали в короткім часі дороги, щоб податки були зменьшені, щоб скрізь де треба тільки були елеватори, в них добра обслуга, а для вас з них користь; щоб желїзниці стали державною власностию, а землі відібрані від компаній і роздані фармерським дітям, то попріть ухвали селкірського з'їзду! Хай не забракне ні одного вашого підпису на петиції, як рівнож не пожалійте дати на спільну боротьбу 50 центів, бо як поборемо, то будете мати великі вигоди.

Всім в ряди, бо боротьба вже розпочалась!

Агітаційне Бюро Ф. У. С. Д.
в Винніпеґу.

На сім місци подаємо зміст петиції, яка є надрукована в англійському язиці.

До члена домініяльного парляменту в Оттаві.
п. Бредбері,
посла з виборчого округа Селкірк.

Пане!

Коли ви минувших виборів до домініяльного парляменту кандидували в нашім окрузі, ви обіцяли нам всілякі поліпшеня в нашім житю. Ви виявляли свою консервативну партію, що вона така всесильна, що все для нас зробить, чого лиш схочемо. Але з послідного засіданя домініяльного парляменту ми бачимо, що для нас абсолютно нічого не зроблено, хоч ваша партія є тепер при уряді.

Політична сьвідомість горожан Канади уже виросла і ми жадаємо від наших законодавчих тїл вояких кроків, якіб дійсно дали нам полекшу в нашому житю.

Отже, ми нище підписані предкладаємо вам пару слідуючих точок, які жадаємо аби були через вас порушені в парляменті так скоро, як будуть вами одержані.

Наші бажання слідуючі:

1. щоби були сконфісковані усї компанийні і спекуляційні землї і роздані поселенцям як гометеди.
2. щоб кождий горожанин 18 літний без ріжниці пола мав право стати відразу повним властителем гометеду величности 160 акрів без жадних ограничень, себто без оплати 10 долярів, трирічного віддівджування і т. п.
3. щоби провінціональні уряди будували елеватори відповідно до потреб муніціпалів і щоб тими елеваторами зарядкували урядники вибрані даними муніціпалами при помочи рівного тайного і безпосередного права голосованя.
4. щоб желїзниці перейшли в державне посїдане і щоб народ мав безпосередну контролю над тарифою їзди і транспортації.
5. щоб була скасована теперішна податкова система, а на її місце заведений податок прогресивно доходовий, а власне щоб ті, що не мають 800 доларів річного доходу, були абсолютно увільнені від податковости.
6. щоб законом були заборонені проценти висші чим 3%, а також щоб були поскасовані приватні банки і пожичкові компанії; натомість щоб був заснований державний банк, котрий би пожичав гроші за не більше чим 3%.
7. щоб провінціональні парляменти будували дороги на жадане і після ухвали муніціпальних мітінґів.
8. щоб була скасована кавція в сумі $ 200, установлена на кандидатів до провінціонального і домініяльного парляменту.
9. щоб The Privy Council в Лондоні немав права втручати ся в хатні справи Канади, як пр. в конфлікт поміж урядом а приватними компаніями.

(Слідують ваші підписи).

Свій до свого!

Дорогі краяни! Маю честь повідомити, що я отворив КРАВЕЦЬКУ РОБІТНЮ на 425 Alfred Ave. Winnipeg, Man.

Приймаю замовлення на нові убрання, а також чищу і направляю старі.

Довголітня практика в первоpядних варстатах в Европі і Америці є порукою, що моя робота задоволить кождого.

Замовлення виконую по самій приступній ціні.

Прийдіть на повищу адресу, а переконаєте ся. З поважанєм
М. ГУБНИЦЬКИЙ.

Стінний папір!

ЗНИЖКА ЦІНИ!
АРТИСТИЧНИЙ СТІННИЙ ПАПІР В ЗОРИ з 1912.

Маємо добір найбільшої величини. Ціни наших товарів підпадають на щоденну випродаж.

1754 Роль. — Стінний папір для галь, і їдальнь в трох кольорах: синім, зеленім і золотім. Вигляд шовковий. Звичайна ціна 60¢ — в цьвітни 40¢.

1372 Роль. Стінний папір для сьвітлиць, їдальнь, гостинниць і галь в кольорах: синім, зеленім і золотім, вигляду шовкового — дуже артистичний. Звичайна ціна 40¢ — в цьвітни 25¢.

2290 Роль. Стінний папір для забавових кімнат, на обвідку і стелю в комплетнім доборі. Звичайна ціна 25¢ — в цьвітни 12½¢.

4000 Роль. Стінний папір до сьвітлиць, їдалень, кухонь, галь і спальнь в комплетнім доборі. Звичайна ціна 12½¢ — в цьвітни 8¢.

8000 Роль. Звичайна ціна 7¢ — в цьвітни 3½¢.

L. A. GAUTHIER
839 Main St. (проти Grand Opera)

LIMO DRUG CO.
Давнїйше GEO. E. ROGERS, the Chemist
803 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Богато приходить ся нашому братови бідувати в Канаді, не знаючи англійської мови. Особливо хорому, котрого всілякі лихі люди лише хочуть ошахрувати, а не помочи.

Наша довголітна практика в Европі і Америці, сталий зріст костумерів, переконав нас, що наша слава є правдива, а пізнане нашого імени виставчає кождому, що лікарства тим іменем є чисті, добрі і нефальшовані.

Тому в всїляких випадках хороби пишіть до нас по пораду, а ми маємо найлїпших лікарів і найлїпші медицини; будьте певні, що будете задоволені.

Коли будете у Виннипегу заходьте до нас.

Пишіть по наш великий катальоґ, висилаємо даром.

Опишіть нам вашу хоробу, а ми вам вишлемо потрібні вам медицини, зроблені під доглядом найлїпшого доктора і хеміка.

Медицини висилаємо почтою, або експресом і С. О. Д. (за посліплатою).

При аптеці маємо завсїгди спеціяльного доктора.

Пошукуване агентів!

За кілька годин легкого занятя вечерами може кождий і всюда заробити 10 до 15 долярів тижнево.

Виріжте се оголошене і пришліть, залучуючи за 2 центи марку на відповідь, а я подам всякі інформації.

Оголошенє моє правдиве.
Dr. JOHN CHMIELNICKI, CH.
Dept. R. Somerville, Mass. U. S.

Зі всіми справами відносячими ся до редакції „Р.Н.“ просимо адресувати тільки:
„Robotchyj Narod“ Box 3542 Sta. B. Winnipeg, Man.

Соціялістичні діти.

Єсли виховане взагалі можна уважати результатом впливу людий дорослих на малолітків, то повстає питане: Як соціялістичні мами мають впливати в дусї соціялістичнім на дітий?

Наука доказала, що розпустне жите, або налогове піяньство родичів, спричиняють так тілесні як і душевні збоченя у дітий.

Сьвідомі отже злих наслідків, повинні родичі в інтересі своїх дітий вистерігати ся особливо піяньства. Щоб виховати дитину як слід, треба й передовсім добре знати. Річ доведена, що діти тих самих родичів, мають ріжні склонности; взагалі не є однакового усвісїбленя, здібности і т. д. Забираючись до виховання дитини, мусимо собі ясно поставити питане, яку ціль хочемо осягнути.

Кляси богаті, образовуючи своїх дітий, хочуть з них мати лікарів, адвокатів, і т. п. не для добра загалу а для забезпеченя їм карієри. Соціялістичне знова виховано, має на цїли передовсім добро загалу, а як найбільшим увагліднєнєм здібности одиниці. До боротьби з сучасним суспільним порядком, потребуємо людий клясово сьвідомих, з почутем справедливости і солідарности. Нинїшна школа цїлком не відповідає нашим цїлям, а особливо наука релігії стоїть в суперечности з знанєм і поступом. Належалоб отже, де тільки можливо, заперечити ходити дітям на тані виклади. Єслиж школа в такім випадку не узнала нашої погляди, родичі не мають обовязку узнавати повагу школи.

Міг би хтось спитати: „Чогож будемо вчити наших дітий?“ Чейже не програму партійного!...

Відповідаємо на те, що соціялізм не є тільки програмом політичним, але також світоглядом. Річ певна, що що тільки в таких родинах можуть соціялістичні діти мати виховане, де родичі самі розуміють, що то є соціялізм і єсли потрафлять оцінити вартість людської праці як жерела всякої культури. Єсли родичі в присутности дитини говорять: „Мій син не буде так як тато звичайним робітником — вивчимо його на чоловіка“, — то така балачка будить в дитині погорду до робітничої кляси і єсли удасть ся з неї зробити урядника, адвоката і т. п., то такий панок робітничого походженя встидає ся і ставить ся опісля ворожо до тої кляси.

Люди з характерами не мають на думці виховати покірних невільників-рабів. Дітям належить лишати свободу і любов до поневоленого люду. Повинно ся вщіпляти в них клич: „Один за всїх, а всї за одного“. Не повинно ся страшити дітий ні гнївом божим, ні поліцейном, але осьвідомлювати їх щоби не робили того, що є зле або огидне.

Єсли хочемо охоронити наших дітий перед вискою наємної праці, руйнуючої їхне не розвинене тіло, то однак мусимо виховати в них замилуване до добровільної праці і совісного сповнювання обовязків. Праця ушляхотнює чоловіка, розвиває волю; належить дати дитині тільки відповідне занятє. Родичі отже повинні на кождім кроці і при кождій спосібности, бути сьвідомими своєї цїли, щоби дітий відповідно виховати. Дух соціялістичний повинен перенякати наше родинне жите. Тоді доперва будемо в можности дати армії пролетаріяту бодрих борців котрі попровадять до побіди розпочату нами борбу.

Памятаймо пословицю: „Хто здобув молоде поколїне,

До того належить будучність“.

Дописі.

CALGARY, ALTA.

Дня 14. цьвітня відбулося у нас всенародне віче в память геройського вчинку Мир. Січинського. Бесїдники пояснили хто був Потоцкий а хто Січинський для нашого поневоленого народа. Дальше обговорили теперішне політичне становище в Галичині, виборчу реформу до галицького Сойму, неволю наших братів під російським царатом, насильство над дозорцями Січинського і соціял-демократичні вязні в Росії. Публика одноголосно приняла резолюції і заявила ся за внесок на призначені місця. Сколектовано $ 7·90, з чого заплачено за галю $ 1·75, а $ 6·15 відіслано до „Ради Січи“.

Гр. Іщишин, предс.
П. Стецишин, секр.

COBALT, ONT.

В сїм містечку живе велике число українських робітників. На повідомлене тов. М. В. загостив і я до них, щоб лишити там слово соціялізму. По виголошеню кількох викладів та рефератів, оказалось, що слухачі небули живими трупами, бо в числі 50-ох повстав відділ Ф. У. С. Д. під назвою „Промінь.“ Дня 14. цьвітня відбулись загальні збори, на котрих вибрано слідуючих урядників відділу: Ю. Мурмилик орган., В. Ґрицук проток. секр., А. Вадик фін. секр. П. Вадик кольк. і А. Ґафтоник госп. На зборах запала слідуючі ухвали: Зголошена ся о чартер та степилі до Ц. З. Ф. У. С. Д. в Вінніпегу, предплачувати „Робочий Народ“, як орган Федерації, та платити місячні вкладки по 25 ц.

Тож працюйте Товариші дальше, ширіть те дово життє, нові думки між собою та йдіть ненохитно в перед в боротьбі о кращу долю, о лучше житя.

В. Головацький.

PLEASANT HOME MAN.

В суботу 19. с. м. був у нас т. Якимів організатор Ф. У. С. Д. і мав дуже гарний та успішний мітінґ, помимо того, що всі околичні люди не походили ся були а то з тої причини, що мітінґ був скликаний на 18-го.

Предсїдателем мітінґу був т. В. Іванчук, а секретарював т. Н. Бойцун.

Перед рефератом т. Якимова, т. Мих. Стечишин сказав коротонько про те як Канаду розібрали для себе ріжні компанії, та що людям лишає ся тепер робити. По тїм т. Якимів говорив чотири години. Його мова є дуже змилова, бо говорить розважно, цікаво і дуже переконуючо. Через цїлий час люди слухали його дуже уважно, а внеслїд в сего такий, що засновано відділ Ф. У. С. Д., до якого вписало ся 23 члени. До заряду увійшли слідуючі товариші: А. Волчук організатор, Яків Якинішак заст. орг., Петро Дрогомирецький касієр. Йосиф Якімішак секретар протов., Антін Лішишин секретар бізнесовий.

Рівнож зібрано кількох передплатників на „Р. Н.“, а пятьох товаришів купили шейри в Спілці Р. Н. Товариші сї є: Ілаки Чорній, І. Хроптик, Олена Рога, Антін Волчук (син) і Д. Лїщишин.

Сподїємо ся, що скоро запише ся ще раз стільки членів, та що льокаль зробить великий успіх.

Присутний.

З ПОДОРОЖИ т. ЯКИМОВА.

Організаційна подорож тов. Якимова тревав дальше і з кождим днем увінчуєсь плодами його праці. Не на дармо викладає він слова, не розходять ся вони з вітром, а вглубляють ся в маси фермерські, розпускають своє коріне чимраз глубше і ширше. Тов. фермери любять згаданого Товариша за його щиру бесїду і витають його з радостию. Они зрозуміли, що доперва тепер стал розвиднати ся перед їхніми очами. На днях заложив новий відділ в Виннипег Біч. До відділу вступило 13 членів, між потрими 3 женщини. До заряду увійшли слідуючі члени: Павло Дютак орг., Петро Перцан касієр, Іван Данилко секр. Данило Вільк заст. секр. — При нагоді зібрано 60 ц. на фонд Мир. Січинського.

Дня 18 цьвітня, скликано мітінґ в Мельниці, на котрім говорив т. Якимів. Засновано новий відділ, до якого вступило 17 членів, між ними 4 женщини. В заряд увійшли слідуючі: Федір Начевський орган., Василь Недїлянко прот. секр., Николя Ґалонський заст. орг. Лев Костельник секр. Федір Хіць касієр. Зібрано на фонд М. Січинського 95 цт. а на чартер $ 3.00. Відділ названо ім. Мир. Січинського.

СПРАВОЗДАНЄ

Тов-а ім. Мир. Січинського за місяць ц ь в і т е н ь.

Приходи:

На колекторські листи:	
Ч. 30	$ 4·00
439	34·10
500	3·75
510	8·25
Разом	$ 50·10
Жертви поодиноких осіб і товариств:	
На вічу в Келгарі, Альта, через П. Стечишина	$ 6·15
На весїлю у Мих. Стечишина в Pleasant Home	$ 6·00
Ант. Тимцьо з San Francisko, Cal.	$ 5·00
М. Садловський в Винніпегу (колекта)	$ 2·50
Дм. Бажай в Ґонор	$ 1·00
Разом	$ 20·65

Розходи:

Великий портрет М. Січинського в память 12. цьвітня	$ 23·45
Подорож колектора і організатора	$ 31·00
Висилка гроший	$ 0·40
Відіслано до Галичини на подорож	$ 58·50
Разом	$ 113·85

Е. Володін
фінанс. секр.

L. KORNBERGER & J. BARON
449 Pritchard Ave.

Мешканці Північного Виннипегу повинні заходити по всякі ґросери і мяса там, де дістануть добру обслугу, і по умірковані ціни.

Ми ходимо брати і розвозимо всякі ордери.

Перший кишенковий
РУСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ І АНГЛІЙСЬКО-РУСЬКИЙ
Словарець

обнимає 80.000 виразів 208 сторін дрібного друку з граматикою, азбукою друкованою і писаною і що найважнійше з вимовою англійських слів. Формат Словарця такий, як бачите на образку, справлений в мягоньку скірку, оздоблений гербом України з золотим витиском.

Є ТО ПЕРШЕ І ОДИНОКЕ ВИДАНЄ В РУСЬКІЙ МОВІ.

Словарець є там конечний для кождого Русина, що дасть ся носити завсїгди в кишени, а щоби скоро знайти потрібне слово, на то є подвійний реджістер так в руській як і в англійській части.

ЦІНА СЛОВАРЦЯ 75 ЦЕНТІВ.
Для агентів добрий опуст.
Замовляйте у Видавництва під адресою:
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

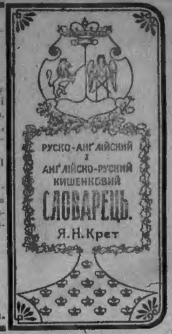

ВІД ВИДАВНИЧОЇ СПІЛКИ „РОБОЧОГО НАРОДА“

КОНТЕСТ.

На загальних зборах членів і Дирекції Спілки „Робочого Народа“ дня 1-го цьвітня у х в а л е н о оголосити „К О Н Т Е С Т“ і від 10-го цьвітня до 10-го липня с. р. **річну передплату** на „РОБОЧИЙ НАРОД“ поставити **$1.50.**

В протязі сих трох місяців „СПІЛКА“ постановила зібрати тисячу нових передплатників.

В разі, коли тисяча передплатників буде зібрана в протязі означеного часу, то „Робочий Народ“ або буде виходити на шїстьох сторінках, або передплата і на далї лишить ся **$1.50.**

Щоб заохотити Товаришів і Прихильників до збираня передплати на „Р. Н.“ ухвалено „К О Н Т Е С Т“ себто дати **ПРЕЗЕНТ** тим, хто найбільше збере передплати. Нагороди будуть такі:

1. **ГРАМОФОН** і 12 пісень до него, вартости — $ 30
2. **ЗОЛОТИЙ** годинник дамський або мужеський з вирізом на нім іменем „Роб. Народа“ — $ 20
3. **БІБЛІОТЕКА** — $ 10
4. **ВЕЛИКИЙ** портрет Мир. Січинського в чудових рамцях — $ 5
5. **ПЯТЬ** женських зол. брошок або пять зол. спінок до краватки в віданаков Тов. ім. М. Січинського по— $1.

Решта, хто буде збирати передплатників, дістануть гарний презент рівний десятому процентови зібраних гроший.

Хто купить шейр, дістане на один рік „Робочий Народ“ за дармо.

Спішіть за сю малу ціну запренумерувати найлїпшу українську робітничу ґазету на американській землі!

Спішіть збирати передплату. Хто більше попрацює для піднесеня „Р. Н.“, той дістане лїпшу нагороду! Але і малий труд буде нагороджений.

Ставайте до праці, щоб 10-го липня ми могли сказати, що спільними силами ми щось зробили!!

КІНЕЦЬ МІСЯЧНІ
СПЕЦІЯЛЬНОСТИ У GOLDSTEINA.

Я даю велику знижку для своїх костумерів на всїх так середньої як і висшої кляси убранях.

Також знижка цїн на других річах як черевиках, сорочках, капелюхах і краватках.

Не забувайте адреси мойого штору, бо є другі штори, котрі представляють себе за Goldstein-ами.

Одинокий штор, який я маю, є на

Louis Goldstein.

842 Main St. Winnipeg.

З РУК ДО РУКІ З ХАТИ ДО ХАТИ!
Читайте і ширіть одинокую робітничу часопись в Канаді „Роб. Народ“, яка вірно боронить права робітників.

НА УВАГУ ЧЛЕНАМ Ф. У. С. Д.

Усліня злуки Канадійської Соціалістичної Федерації і Соціял-Демократичної Партії дістали приняті через референдум майже одноголосно. Лише девять голосів в цілій Канаді заявило ся против них.

В виду такого вислїду голосованя обі організації злили ся в одну під іменем Канадійська Соціял-Демократична Партія (Social Democratic Party of Canada).

Давнїший організаційний комітет С. Д. П. в Виннїпегу тим самим перестав істнувати, а найвисшим комітетом партії став Домінияльний Екзекутивний Комітет в Berlin, Ont.

[illegible] з постановами нової [illegible] має тепер „Домінияльний Ек. Комітет [illegible] партії, членські [illegible] всї інші друки, [illegible] відділи партії згідно з [illegible] вимогами.

[illegible] звертає увагу відділам Ф. У. С. Д. [illegible] де си якому [illegible] ждати трохи довше [illegible] або стемпів, нехай знає, що опізнене заходить не з причини лиховства якого небудь комітету, а з причини переміни у партії. Скоро переміни доверщать ся, усе буде йти гладко як перше.

ДО СЕКРЕТАРІВ Ф. У. С. Д.

Отсим звертає ся увагу всіх секретарів відділів Ф. У. С. Д., щоби не зволікали в як найблизшій будучности предложити під розвагу членів відділу пропозиції, підняті під референдум, оголошені в ч. 18 Р. Н. Крім сих пропозиції Домінияльний Секретар С. Д. П. оголошує еще слідуючі точки, які тоже треба взяти під голосоване:

Referendum D.

Із платформи викинути початок від слів „як средства", і. т. д. аж до самого кінця платформи, а натомість вставити слідуючі:

Як средства підготовлення умів робітничої кляси до запровадження кооперативного ладу, канадійська соціял-демократична партія буде підпирати і старати ся здійснити слідуючу економічну програму:

1. Як найскорше можлива переміна капіталістичної власности средств продукції (природних богацтв, фабрик, робітень, желізниць і пр.) у колєктивну власність робітничої кляси.

2. Демократичний заряд і організація промислів робітниками.

3. Заведеня в як найскоршиій спосіб продукції для вжитку замість продукції для зиску.

Соціял-демократична партія занимаючи уряд, буде завсїгди і всюди, аж поки не буде повалена теперішня система, вважати за свою правило поступованя відповідь на слідуюче питане: чи сей закон поможе інтересам робітничої кляси і чи поможе робітникам у їх класові боротьбі з капіталізмом? Коли так, то соціял-демократична партія є за тим, коли-ж ні, то соціял-демократична партія є рішучо противна.

Пропонує відділ Guelph, Ont. членів 9.

Referendum E.

Викинути 9. секцію постанов а замість неї вставити слідуюче:

Жадна часть соціял-демократичної партії не сьміє єднатись, ані жаден член партії не сьміє приняти номерації жадної другої організації.

Пропонує відділ Guelph, Ont. членів 9.

Referendum F.

Додати до постанов слідуючу точку:

„Жадна особа не може бути членом якого будь позамісцевого відділу, коли є відділ в місцевости, в якій вона проживає.

Пропонує відділ Guelph, Ont. членів 9.

Referendum G.

Всякі зміни платформи полишити до конвенції партії. Поки конвенція не відбуде ся, має остатися платформа вироблена угодовою конвенцією в Порт Артур 30 і 31 грудня 1911.

Пропонує відділ Berlin, Ont. членів 35.

Три пропозиції оголошені в ч. 18 „Р. Н." для короткого означеня понумеровані як референдум А. В. С. в порядку як там є поміщені. Голосоване над усіми точками замикає ся 31. мая. До того часу усі відділи мають надіслати справоздане, скільки у них було голосів за а скільки проти кождої точки з окрема. Котрий відділ до того часу не надішле свого справозданя, то його голоси не будуть вчислені.

Важно є, аби кождий відділ взяв участь в голосованю, бо деякі пропозиції є незвичайно важні, від них зависить увесь поступ нашої партії в будучности.

Мир. Стечишин
секр. Ц. К. Ф. У. С. Д.

Соціялістичний провідник.

Люди, котрі інтересують ся соціялістичним рухом і котрим б хотїли дістати про него близші інформації, або котрі хотять ся вступити до партії, повинні удавати ся на низше подані адреси.

Так само всі соціялістичні комітети і відділи повинні містити в своїх оголошенях свої адреси і виразно вказати на те, аби поміщувати усі адреси „Робочого Народа" при кождій зміні урядників на адресу.

¶Домінияльний екзекутивний комітет Канадийської Соціял-Демократичної Партії, Секретар H. Martin, 61 Weber St. East, Berlin, Ont.

¶Національний секретар Соціялістичної Партії у Злучених Державах John M. Work, 205 W. Washington St. Chicago, Ill.

¶Секретар Української Соціял Демократичної Партії в Галичині і Буковині, В. Левинський, ул. Супіньского, ч. 21, Львів, Galicia, Austria.

¶Центральний Комітет Федерації Українських Соціял-Демократів в Канаді. Секретар Мир. Стечишин, 115 Stephens St, Winnipeg, Man.

СЕКРЕТАРІ ВІДДІЛІВ Ф. У. С. Д.:

COBALT, ONT., A. Badyk, Box 981.	LIBAU, MAN. M. Ban.
WALKLEYBERG, MAN., J. Madiy, East Selkirk.	LILLE, ALTA. M. Kostyniuk, Box 45.
VICTORIA PARK, MAN., Wasil Poczynko	MONTREAL, QUE. A. Dmytryshyn, 474 Harbor St.
BRANDON, MAN., M. Oskar, 1031 6th Street.	OTTAWA, ONT. P. Jakubowsky, 268 Rochester St.
CALGARY, ALTA., P. Stechishin, Box 576.	POPLAR PARK, MAN. F. Semeniuk.
COLEMAN, ALTA., P. Baron, Box 79.	ST. CLEMENS, MAN. John Nebosenko, P.O. Gonor.
CRANBROOK, B. C. I. Galdansky, Box 822.	TORONTO, J. Paleychuk, 111½ William St.
EAST SELKIRK, MAN. Alex Wytrosil.	TRANSCONA, MAN. N. Woronchak, Box 101.
FERNIE, B.C. F. Wasyliw, Box 573.	VANCOUVER, B. C. W. Baziuk, Box 482.
GONOR, MAN. W. Burbela, Lockport P.O.	WINNIPEG, MAN. D. Syrnyk, 520 Burrows.
DIAMOND CITY, ALTA.	HOSMER, B. C.

Dr. A. H. SILVERMAN
Русько-польський лікар. Ординує в офісі
на 250 Selkirk Ave.
Телефон: St. John 1280.

РОБІТНИКИ ШУФЛЇРІ

Єднайте ся для оборони своїх інтересів і для забезпеченя своєї будучности в „федеральну робітничу юнію ч. 13" в Виннїпеґу. Місячна вкладка лише 25с. Мітінґи відбувають ся що другої пятниці в соціялістичній галї. Секретар M. Sich, 708 Redwood Ave.

„ВПЕРЕД"

газета для працюючого народу, орган української соціял-демократичної партії, виходить що тиждня у Львові, під редакцією тт. В. Левинського і П. Буняка, бувш. ред. „Землі і Волі".

Річна передплата для Америки виносить 2 долари, піврічно 1 долар.

Кождий передплатник дістане даром РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР на 1912 рік.

Число на показ висилають ся даром.

Письма і гроші висилати на таку адресу:

„Вперед", Жулінського 6, Lemberg, Austria.

САМІ НАЙЛУЧШІ

годинники в Західній Канаді можна дістати тілько в найбільшім склепі.

D. Sadomsky & Son
627 Rosser Ave.
Brandon, Man.

Руперуємо також годинники. За наш товар і роботу гарантуємо письменно.

Замовленя висилаємо одразу, яких дістанемо від цінт.

За роботу нашу гарантуємо.

ГРАМОФОНИ.

Ми продаємо грамофони за готівку, але за те за половину тої ціни що на виплат.

Грамофон, який коштує $45.00, дістанете за готівку лише за $20·00 і вдодатку 12. пісень.

Зайдіть до нас і оглядьте наші грамофони, заки купите деінде.

Ми маємо всякого рода рекорди: українські, польські, англійські і інші.

NORTH END MUSIC & JEWELERY STORE
845 Main St. Winnipeg, Man.

ПОТРЕБА 20 способних агентів. Товар найпоширеніший, легкий до розпродажі в праці вечером. Заробок 2-4 долари денно. Англійської мови не вимагає ся. Пишіть по безплатні інформації:

AKNOL REMEDY CO.
330 E. 15th St. Dep. C. New York, N. Y.

Phone St. John 1349.

ДОСИТЬ ШИТИ ГОЛКАМИ, КОЛИ МАШИНКАМИ ДО ШИТЯ МОЖНА ПОШИТИ УСЕ СКОРШЕ І ГАРНІЙШЕ.

Ми говоримо по руськи і продаємо машинки до шитя лише Русинам.

ДАЄМО НА СПЛАТУ.

ШЛІТЬ ДО НАС ЗАМОВЛЕНЯ.

S. PRASOW
Репрезентує THE SINGER MACHINE CO.
Needles, Shuttles, Parts etc.
509 FLORA AVE. WINNIPEG, MAN.

THE BRONX BOOK & ADVERTISING AGENCY
496 E. 174 ST. Dep. C. NEW YORK, N. Y.

На наближаючий ся сезон ми оголошуємо на протяг одного місяця широку розпродаж переписних листків імпортованих з Росії.

100 артистичних переписних листків вартости перед тим $2.00 — всегда за $1.00

Даємо колекцію переписних листків 25 сюжетів за 45с з пересилкою. При замовленю видпродаємо 500 штук даємо значний опуст.

Зверніть увагу на назви вписаних переписних карток:

1. Бесстерошні.	14. Сиріта.
2. Не минний дрібний дощик.	15. Мешка Ліза.
3. Сонце сходить і заходить.	16. Автопортрет.
4. Тоска.	17. Мадонна.
5. Ангел хранитель.	18. В даль несуть ся хвилі морі.
6. Жартуни.	19. Три фази житя.
7. Няня і Рахиля.	20. Демон і Тамара.
8. Віра, надія і любов.	21. Грішниця.
9. Так або ні..	22. Радісна.
10. Малинкохолія.	23. Любовне письмо.
11. Прощеня.	24. На березі Попаи.
12. Сироти.	25. Суламита.
13. Толстой і Чехов.	Виріжте адресі і наліпіть на коверті

ВИДАВНИЧА СПІЛКА РОБОЧОГО НАРОДА

Наша Спілка має на складі слідуючі книжки:

Притчи про воду	5 ц.
Що таке соціялізм	10 ц.
Смерть за 8 год. день праці	5 ц.
Оборонець проститутки	5 ц.
Злочин і злочинці	5ц.

Готують ся до друку:
Про Чорта.
Зґрая Христопродавців.

На книжках нашого видання ми даємо великий опуст.

Також маємо книжки Видавництва „Червоний Прапор"

Віянта Червоної дружини	10 ц.
Як утік Січинський з Діброви	5 ц.
Велика Революція на Підкерновім Острові (в друку).	

КРАЄВИЙ ЛІКАР
Dr. G. KALICHMAN
специяліст венеричних хороб, як сифіліс і т. ін., внутрішних, хірургічних і жіночих. Мешкає і ординує:
453 Selkirk Ave.
Телефон: Ст. Джонс 1772.

McCALLUM & CO.
Заходіть в потребі до першорядного в Північнім Виннїпеґу
ПОГРЕБНИКА,
котрий ручить за добру услугу.
809 Main St. Winnipeg
Телефон St. John's 1112.

DR. T. G. MOXNES
ДЕНТИСТ.
620½ Main St. Winnipeg,
Двері з Loggan Ave.
Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.
Mowimy po polsku. Deutsch gesprochen.

Dr. E. R. GRIEVESON
M. A. OXON,
M. B. Ch. B. Edenburgh
медицини, хірургії
і акушерства.
Практикував у Англії
Говорить ся по руськи.
Офісові години від 9-11; 1-3; 6-8
588 SELKIRK AVE. коло Mc Gregor St. Телефон Мейн 2881

ПОТРІБНО ЛЮДИЙ.

Ми платимо $20 тижнево агентам котрі продають наші золоті, срібні, нікльовані годинники і ланцушки приятелям і другим на місячні сплати по $1 і $2 місячно. Ми потребуємо подорожуючих агентів, котрі ходилиб з міста до міста, а також агентів локальних в тих містах де мешкають. Агентам, що працюють через цілий час для нас платимо $20 тижнево, а $8 таким, що працюють тілько вечером по своїй роботі. Ясно допустатись можуть тілько чесні і тверезі мущини. Напишіть нам ся тепер маниматє.

North American Sales Co.
Box 954, Dept 185
NEW YORK.

ПРИЩІ, ВУГРИ, КОРОСТА,

плями і також всякого рода висипки на лици і тілі зникають раз на все від пастильок „AKNOL"; є то внутрішне средство, очищуюче кров вповні в дуже короткім часі, а як відомо всї оприщення та ногідмення тіла походять з нечистоти крови. Не треба порівнувати наших пастильок з пастилами, котрі лише хвилево помічних приносять. Пастильки „AKNOL" увільнять Вас від нагляних прищів, корости і інших плям на ціле житє. Тисячі подяк і тисячі похвальних листів, тисячі задоволених з постуреру можемо представити кождої хвилі. Але се не вистарчає; о доброті пастильок „AKNOL" переконайте ся самі. Зверніть гроші ще до почти, коли Вам не поможе. Длячого ходити з опришленими та негідними лицем. Пощо бути посьмішкою? Пришліть $1.50 а ми сейчас вишлемо Вам кубо пастилок „AKNOL", як раз тілько, кілько Вам потреба на очищеня Вашої крови. Не відкладайте сего на завтра. Вложіть сейчас $1.50 в коверту і вишліть редиістровано на адресу:

AKNOL REMEDY CO., DEP. C.
330 E. 15th Street,
New York, N. Y.

Добру платню дістають мущини тоді як учать ся голярського ремесла. Комплетний курс тепер лише $10.00. Лише кілька тижнів потрібно на вивченя. Подаваючий помет за голярами. Зголосіть ся і дістаньте безплатний каталоґ, в якім нобачите наших 32 філії.

MOLER BARBER COLLEGE
Pacific Ave. & King St. Winnipeg.
один блок на захід з Майн Стріт.

Робітники всіх країв, єднайте ся!

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD — THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 85. ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ. REGULAR NUMBER 85.

РІК IV. Ч. 18. СЕРЕДА, 8. МАЯ, 1912. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, MAY 8, 1912. No. 18. VOL. IV.

MARUNCHAK COLLECTION

ВИДАВНИЧА СПІЛКА РОБОЧОГО НАРОДА; МАНІФЕСТ.

Останніми часами поставлено перед нашою Спілкою богато питань і жадань до розвязаня. Той вічний брак грошей, яким кінчив ся кождий місяць в редакції „Р.Н.", примусив нас перші над сим подумати, де тому всьому причина.

Контрольна Комісія розглянувши справу винесли свій осуд такий, який подаємо до відома публики.

Уся вина була в занедбаню ділової (бізнесової) сторони в нашім видавництві.

В той час, коли найбільші газети в Америці одержують ся лише з оголошень, коли їхні тисячні доходи приходять з друкарських робіт, коли видавничі компанії книжок заробляють мілїони долярів річно, а їхні шеровці дістають грубі дівіденди — у нас справа стояла зло — була заспана.

Вина усьому тому є неакуратність бувших урядників Спілки, як також мовчанка господарів Спілки, самих уділовців (шеровців).

Се все мало що недовело нашу Спілку до повної руїни. Однак ту вийшла голос ті Товариші, котрі не хотіли бачити погибелї „Р. Н." На їх жаданя почали ся зміни. В склад Дирекції вступили лише бізнесмени. Склад редакції теж відмінено. Менежером установлено товариша з желізною волею і відомого бізнесмена.

Тепер доперва приступаємо до повного реформованя нашого діла.

Встановляєть ся спеціяльна агенція для оголошень.

Купуєть ся машини, яких досі бракувало і друкарня Спілки буде виконувати усі друкарські роботи на усіх мовах.

Ухвалено широке видавництво книжок.

Дирекція робить усі заходи, щоб заложити власну книгарню, якаби була найбільша в Америці. Рівнож встановляє агенцію розпродажі книжок по Канаді і Злучених Державах.

Старає ся, щоб окремі Товариші і відділи власним коштом друкували книжки, абі сим чином як найскорше дати американській Русі усі потрібні їй книжки — і для сего встановлено Видавництво „Червоний Прапор".

Спілка урядово інкорпорується і її уділи будуть курсувати на рівні з іншими вартістними паперами.

Усе се: оголошени, друкарські роботи, видавництво книжок, книгарня, видавництво „Червоний Прапор" — дасть в коротнім часі Спілці такі доходи, що слідуючих загальних зборів, котрі відбудуть ся в осени, уділовці не тільки будуть вдоволені з доброго стану Спілки, а дістануть і відповідну дивіденду.

Інкорпорація загварантує уділовцям вложені ними гроші і робить їх тепер дійсними господарями Спілки.

Щоб зробити так, як сказано, Дирекція постановила вложити в діло $2000.00.

Після статута, Спілка має право розпродати уділів на $10.000,00. Дирекція спішить використати і сю нагоду. Надруковані є спеціяльні „аплікації на уділ, які дають можливість кождому виплатити уділ Спілки в протягу 10 місяців.

Льоти, фарми, штори і т. п. не можуть дати такого великого і скорого доходу, як уділ у котрій будь видавничій спілці. Се показала практика. Тому вона Дирекція є певна, що розпродаж уділів піде так скоро, що слідуючих загальних зборів буде певне піднесене питане, чи випускати нову серію з $10.000.00, чи більше вже не приймати уділовців, а лишити усі доходи між тими, хто купить уділ до 1. новембра 1912 р.

Сподіючись, що наш соціялістичний загал попре усею розпочату нами роботу, — Дирекція енергічно з нинїшним днем уже проводить усі вище наведені реформи в житє.

З товаришським привітом,
Дирекція.

Чуйно! Український Народе в Америці!

ОСВОБОДИТЕЛІ СІЧИНСЬКОГО

ЯКІ НА ДНЯХ ПРИБУЛИ ДО КАНАДИ

ЗАГРОЖЕНІ НЕБЕЗПЕКОЮ.

Хижий австрійський крук розгорнув вже над ними свої крила; їм грозить арештоване і видача Австрії, так говорять юристи.

Тому ми не можемо сповнити своєї обітниці — НЕ МОЖЕМО ПОДАТИ ЇХНІХ ФОТОГРАФІЙ і ЇХНІХ ПРАВДИВИХ ІМЕН.

Натомість ми мусимо дати належну відправу австрійському хижакови і ударемнити його підлі, огидні зусилля. МИ НЕ ДАМО НАШИХ НАРОДНИХ ГЕРОЇВ! МИ ВСІ ГРУДЬЮ ПОВСТАНЕМО ЗА НИХ. Даремне, австрійський шакал положить зуби.

Поки що наші гості безпечні. Та ворог не спить. Ніколи, таки наші домородні, свої, рідні вже нітрять. ТОЖ ЧУЙНО!

НОВИНКИ.

¶Китайський парлямент розпочав свої наради. Президент Юан отвираючи парлямент зазначив, що Китай потребує тепер реорганізації армії, фінансів і шкільництва. Опісля загварантував всім свободу релігійну. Замітне є те, що всі посли є людьми молодого віку, богато з укінченими американськими університетами. Всі крім одного з косою, поубрані по європейськи. Тепер дійсно треба сподіватися добра в Китаю, бо ціле правлїне в руках молодого поколїня.

¶В минувшім році одна німецька часопись запровадила між собою а другою часописею в Франції регулярну комунікацію в цілях телеграфічного пересиланя образів. З початком сего року, також заведено запроваджено між Берлином а Монте Карло. В протягу 15-ти мінут, переслано телеграфічно знамените відбитий образ князя Монте Карло. Треба знати, що віддаль з Берліна до Монте Карло виносить 200 миль. Щоб перевезти сей образ експресовим поїздом треба було на се два дні часу, що зроблено за помочию телеграфічної пересилки в 15-ти мінутах.

¶Одинокою країною на сьвіті, де нема "старих дівчат", є Сіям в Азії. Причина сьому то, що супружество в Сіямі уважає ся за „средство карне", яке накладає ся на людий переступаючих законів. В означенім віці кожда незамужна дівчина записуєсь на так звану „королївську лїсту"; обовязком короля є знайти кождій такій дівчині мужа. Коли який вільний мущина є сказаний на кару, то тим самим мусить вже й оженити ся. Єсли засуджений на меньшу кару, то має право вибрати одну із згаданих дівчат; — коли-ж кара є більша, то без вибору дають йому за жінку найбільше погану та бридку дівчину.

¶Як страшно розвинений капіталізм в Злучених Державах, сьвідчить слідуюче:

І. Д. Рокефелер має	$600 мілїонів	
Андрій Карнеґі	$300	„
В.В. Астор (що втопив ся)	200	„
І. П. Морган	150	„
Вілиям Рокефелер	100	„
В. К. Вандербілт	100	„
Т. С. Фрик	80	„
Д. О. Мілс	80	„
Генрих Флеглер	75	„
М. Філд жол.	75	„
І. І. Гіл	60	„
Олівер Пейн	60	„
І. В. Ґетіґс	50	„
І. Г. Смит	50	„
Генри Фипс	50	„
Пані Ґрін	40	„
А. Ґ. Вандербілт	40	„

Крім ту вичислених, живе там еще около 4000 меньших мілїонерів. А кілько ж народа живе без цента?

¶На 25 цьвітня скликано в Берліні 30 соціялістичних мітінґів, на котрих було 150.000 [illegible] робітників. На всїх [illegible] бесідники говорили против війни [illegible] революції.

[illegible] повстане [illegible] Еміль Ґомес прибув [illegible]. Провідники повстаня формально проголосили Ґомеса президентом Мексика. По привитаню, відпроваджено його з парадою до бюр урядів повстанчих, де Ґомес розпочав свое урядоване. Але чи се вже кінець? Треба сподіватись, що слідуючого тижня вже вибухне повстане проти Ґомеса.

¶Г. Марконі, котрий винайшов бездротний телеграф заявив, що телеграф без дроту може переносити вісти на 6000 миль. Поняк тепер безнастанно удосконалюють апарати, то є надія, що в короткі буде можна пересилати відомости за помочию бездротного телеграфу на далеко більшу віддаль.

¶Сумна вістка разила нас в послідних днях. Товариш Никола Ворончак секретар відділу Ф. У. С. Д. в Трансконі, працюючи дня 25 цьвітня в Grand Trunk шапах вістав так страшно покалїчений, що по кількох годинах серед страшних мук закінчив житє. Погибший лишив бідну вдову і двоє діточок. Тов. Ворончак інтересував ся ходом нашого руху, однак не довелось йому бороти ся дальше о лучшу долю, бо несподівано розпращав ся зі сьвітом. В. п. п.

¶Дня 6 мая відкрито в Виннїпеґу публичні лазні на розі Прітчард і Чарлс. Публика за оплатою 10 цт. буде могла користати як слідує: В понеділок, середу і пятницю від 10 рано до 10 вечер виключно тільки мущини. В вівторок і суботу від 10 рано до 12 в полудни женщини, а по полудни мущини. В четвер від 10 рано до 6 по полудни женщини, а від 7 до 10 вечер мущина.

Діти до 15 літ платять 5¢, а старі 10¢. Час побуту в воді має тревати тільки 20 мінут.

ALLOWAY & CHAMPION, BANKERS

(Аловей і Чемпіон, Банкирі).

667 Main Street, Winnipeg, Man.

Люди, котрі хочуть спровадити своїх свояків або приятелів з Краю, повинні тепер купити у нас для них шіфкарти і забезпечити для них скору їзду.

На весні дуже богато людий їде до Канади, котрі не мають шіфкарти, і мусять чекати довгий час на місце.

Ми посилаємо гроші до Краю, так що не беруть нічого в Краю за зміну. Також міняємо тутешні гроші на краєві.

Ми також продаємо білети на желїзницю Grand Trunk Pacific.

Продаємо канадийські і краєві марки.

Наш офіс отворений від 9. до 6. щодня, а в суботу від 9. рано до 9. вечер.

C.GENIK, УПРАВИТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.